

Mere i løn – og meget mere

OK-aftalerne er landet – læs om de mange resultater og bliv klar til urafstemningen

**Nødberedskaber afslører
storforbrug af vikarer**

SIDE 12

**Anne og hendes kolleger
er pionerer i psykiatrien**

SIDE 18

7/2018 · UGE 20

75. ÅRGANG

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Klaus Lange, kal@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Malene Dreyer, mad@sl.dk
Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Lea Holtze, lhe@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på socialpaedagogen.sl.dk/fagblad

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
nyhedsrum@sl.dk
socialpaedagogen.sl.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk

Annoncer

Sendes til annoncer@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på socialpaedagogen.sl.dk

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 8/2018, der udkommer i uge 23, er torsdag den 24. maj kl. 12. For tekstsiderannoncer er deadline til 8/2018 onsdag den 23. maj.

Redaktionen af 7/2018 er afsluttet den 4.5.2018

Abonnement

Abonnementspris 2018:
840,00 kr. inkl. moms (17 numre)
Løssalg: 50,00 kr. + porto

Oplag

45.049 i perioden
1.7.16-30.6.17

Produktion

KLS Pureprint A/S

Forsidefoto

Søren Kjeldgaard

Medlem af:

KOMMENTAR

Hvis der er én ting, der står tilbage fra det dramatiske forløb med overenskomstfornyelserne, så er det sammenholdet

Det holdt hårdt – men vi vandt

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

De sidste måneder har tillidsrepræsentanter og ansatte i Socialpædagogerne stået på hovedet for at sikre, at vi var klar til den konflikt, der på et tidspunkt så næsten uundgåelig ud. Vi har stået skulder ved skulder med kolleger fra andre fagforeninger. Vi har markeret vores utilfredshed med de offentlige arbejdsgivere i stat, kommuner og regioner. Arbejdsgivere, der fra starten af overenskomstforløbet gjorde det mere end tydeligt, at deres klare mål var, at medarbejderne i den offentlige sektor fik mindre i lønposen end kollegerne i det private.

Ved I hvad? Vi vandt den kamp. Vi vandt, fordi vi viste, at de faglige organisationer kan stå sammen og bakke hinanden solidarisk op på tværs af uddannelse og faglige grænser.

Løn var det afgørende spørgsmål, som alle faglige organisationer var enige om, at vi ville gå i konflikt for. Arbejdsgiverne spillede i ud med at ville give 6,7 pct. over tre år som en samlet økonomisk ramme. Det tal endte på 8,1 pct. plus en afskaffelse af det såkaldte privatlønsværn, så lønnen for offentligt ansatte nu vil stige i samme takt som lønnen i det private, og som de næste tre år vil betyde en solid reallønsfremgang. Det betyder fx, at en socialpædagog i en basisstilling om tre år får 2.500 kr. mere om måneden i løn og pension, end hun tjener i dag. Det er en kæmpe sejr, at vi lykkedes med at presse lønnen derop.

Det samme er det, at vi fik sat en stopper for forringelser af seniorordningerne, og at vi fik skabt sikkerhed omkring spisepausen, ligesom vi fik indført en principielt vigtig ligestilingspulje, som jeg håber kan bane vejen for, at vi i fremtiden også bruger overenskomstsystemet til at rette op på den lavere løn, der kendetegner de traditionelle kvindefag.

Så solidaritetspagten er opfyldt: Vi opnåede reallønsfremgang, spisepausen blev sikret, seniorordningerne blev reddet, og lærerne havde reelle forhandlinger om deres arbejdstid. Jeg kunne selvfølgelig godt have ønsket mig, at det var endt med en arbejdstidsaftale for lærerne. Men jeg tror, at de traf et klogt valg, da de indgik aftalen om det forpligtende arbejdstidsprojekt.

Hvis der er én ting, der står tilbage fra det dramatiske forløb med overenskomstfornyelserne, så er det sammenholdet. Sammenholdet hos os i Socialpædagogerne. Og sammenholdet på tværs af fagforeningsskel. Det er historisk, og det er et sammenhold, vi skal bygge videre på fremover. Alle, der mødte op til en demonstration. Alle, der markerede deres sympati. Alle, der hjalp til på arbejdspladser eller andre steder, har i den grad lov at være stolte af, at vi fik en fælles løsning.

Jeg er stolt af at være formand for en fagforening, der kan det, vi kan sammen.

INDHOLD

FOTO: SØREN KJELDGAARD

04

04 OK 2018

Efter godt otte ugers forhandling i Forligsinstitutionen blev der landet en samlet forhandlet aftale for alle offentligt ansatte. Næste skridt er nu, at du skal stemme om resultatet. Får styr på hvad det er, du skal stemme om – og læs, hvorfor forbundsformanden og tre tillidsrepræsentanter kalder resultatet for en sejr

11 HANDICAPSAGER
Alt for mange fejl**11 TILLIDSVALGT**
Ny TR-uddannelse går i luften**12 BEMANDING**

Flere arbejdspladser har haft svært ved at stille et nødberedskab, fordi vikarforbruget er så massivt. Fra en leder lyder det, at grænsen for brug af vikarer er nået – og både forskere og tillidsvalgte frygter, at de mange vikartimer går ud over fagligheden og de svageste borgere

18 PSYKIATRI

De er pionerer i ukendt land. Socialpædagoger ansat på Psykiatrisk Afdeling Vejle er med til at skabe et helt nyt tilbud til de borgere, som andre tilbud har svært ved at rumme. Også i Vordingborg tager de nye sengepladser form – her skal borgerne rustes til et hverdagsliv

22 ANBRINGELSER
Love øger fokus på forældre-samarbejde

18

FOTO: MICHAEL DORST-HANSEN

22 MÅLING
Skulderklap til a-kassen**23 MAGTANVENDELSE**
Klart nej til flytning uden samtykke**24 FAMILIEPÆDAGOGIK**
De boligløse familier, der flytter ind på Ellengården, er sjældent bare boligløse, men har en række sociale, økonomiske og relationelle problemer, der skal styr på, før de igen kan håndtere et liv i egen bolig. Og det får de god støtte til på Ellengården: Familierne oplever mere stabilitet, mindre kaos og færre sammenbrud efter et ophold på stedet, viser ny undersøgelse**33 PSYKIATRIUDSPIL**
Nyt behandlingstilbud til børn og unge**34 SOCIALPSYKIATRI**
Markant flere har komplekse behov**34 PSYKIATRI**
Nyt værktøj opsporer kronisk sygdom**36 LÆSERBREV**

OK 2018

OK-FORLIGENE DET BETYDER DE FOR DIG

Efter godt otte uger i Forligningsinstitutionen lykkedes det at lande en forhandlet aftale for socialpædagoger og alle andre ansatte i både stat, regioner og kommuner. Her kan du få et overblik over, hvad forligene helt konkret betyder for dig

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk, og Kit Lindhardt, klt@sl.dk. Foto: Philip Davali

FÆLLES FOR ALLE

Selvom der er landet tre forskellige forlig, gælder mange af resultaterne, uanset om du er ansat på det kommunale, regionale eller statslige område. For alle socialpædagoger gælder det, at:

- der er afsat en samlet økonomisk ramme på **8,1 pct.** som dækker lønstigninger, organisationsforhandlinger og en flere mindre puljer.
- der er afsat midler til principielt og historisk vigtige **lavtløns- og ligelønspuljer**, som skal sikre ligeløn for de traditionelle kvindefag. Puljerne kommer omsorgs- og pædagogmedhjælpere til gode.
- **privatlønsværnet** er afskaffet. Det betyder, at der fremover vil være parallelitet mellem den private og den offentlige lønudvikling.
- den gældende ret til betalt **spisepause** er sikret.
- du er sikret en række forbedringer omkring fravær af familiemæssige årsager – bl.a. får begge forældre ret til op til 14 ugers betalt sorgorlov i tilfælde af, at barnet dør. Desuden får alle ansatte ret til frihed i forbindelse med undersøgelse eller behandling af barnløshed.
- den nye ferielov bliver implementeret i 2019/2020. Det betyder, at du kan afholde ferie samtidig med, at du optjener den, i stedet for at man som nyansat i dag skal vente et år på at kunne holde betalt ferie.

De nye overenskomster træder formelt i kraft den 1. april i år, hvor de gamle overenskomster udløb. Lønnen i 2018 stiger med lige over 2 pct. (halvdelen 1. april og halvdelen 1. oktober). Lønstigningerne bliver udbetalt med lønnen i slutningen af juni, når aftalerne er endeligt godkendt. Lønstigningerne for perioden fra 1. april bliver efterbetalt i juni.

DET REGIONALE OMRÅDE

Som de første landede Socialpædagogerne og de øvrige LO-organisationer plus Dansk Socialrådgiverforening et forlig på det regionale område natten til onsdag den 25. april. Er du ansat på det regionale område, betyder overenskomstforliget, at:

- din lønstigning vil ligge på ca. 6,8 pct. over tre år. Socialpædagoger vil i 2020 i gennemsnit tjene ca. **2.500 kr.** mere om måneden inkl. pension. For en omsorgs- og pædagogmedhjælper vil lønstigningen være ca. 2.100 kr. inkl. pension over tre år.
- at der – som en del af lønrammen på 8,1 pct. – er afsat **0,35 pct.** til de organisationsforhandlinger, som har særlig betydning for de enkelte faggrupper, herunder Socialpædagogerne. I skrivende stund er parterne ved at forhandle om, hvad pengene skal gå til.
- Socialpædagogernes andel i lavtløns- og ligelønspuljer udgør **4,4 mio. kr.** på det regionale område.
- arbejdsgivernes krav om at forringe **rettighederne for seniorer** er frafaldet. Kravet gik på, at de ældre ansatte skulle vente flere år på at få de ekstra fridage, som seniorordningerne giver.
- **familieplejere**, der ved siden af plejeforholdet har arbejde i en region, får ret til omsorgsdage i forhold til plejebarnet.
- puljen 'ufaglært til faglært' videreføres. Medlemmer af Socialpædagogerne kan søge om at få del i puljen til at tage en meritpædagoguddannelse.
- der er nedsat et arbejdsmiljøforum, hvor viden og læring om arbejdsmiljø skal omsættes til regionale indsatser.
- der er afsat penge til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft i regionerne. På vores område er der afsat 2,3 mio. kr., der vil komme socialpædagoger til gode

DET KOMMUNALE OMRÅDE

Tidligt om morgenen fredag den 27. april indgik parterne på det kommunale område et forlig. Er du ansat på det kommunale område, betyder overenskomstforliget, at:

- din lønstigning vil ligge på ca. 6,8 pct. over tre år. En socialpædagog vil i 2020 i gennemsnit tjene ca. **2.500 kr.** mere om måneden inkl. pension. For en omsorgs- og pædagogmedhjælper vil lønstigningen være ca. 2.100 kr. inkl. pension over tre år.
- at der – som en del af lønrammen på 8,1 pct. – er afsat **0,35 pct.** til de organisationsforhandlinger, som har særlig betydning for de enkelte faggrupper. I skrivende stund er parterne ved at forhandle om, hvad pengene skal gå til.
- Socialpædagogernes andel i lavtløns- og ligelønspuljer udgør knap **7 mio. kr.** på det kommunale område.
- arbejdsgivernes krav om at forringe **rettighederne for seniorer** er frafaldet. Kravet gik på, at de ældre ansatte skulle vente flere år på at få de ekstra fridage, som seniorordningerne giver.
- **familieplejere**, der ved siden af plejeforholdet har arbejde i en kommune, får ret til omsorgsdage i forhold til plejebarnet.
- puljen 'ufaglært til faglært' videreføres. Medlemmer af Socialpædagogerne kan søge om at få del i puljen til at tage en meritpædagoguddannelse.
- andelen af fuldtidsansatte skal op for at komme deltidsproblematikken til livs. Derfor er der afsat **2 mio. kr.** til et projekt, som Socialpædagogerne vil forsøge at få størst mulig indflydelse på, der går ud på at få fornyet og øget fokus på en stærkere fuldtidskultur.
- Trykpuljen, som skal hjælpe medarbejdere, der er afskediget på grund af kommunale besparelser, videreføres. Hidtil har man kunnet søge om at få 10.000 kr. til kompetencegivende uddannelse. Nu hæves beløbet til **20.000 kr.**

DET STATSLIGE OMRÅDE

Normalt er det forliget på det statslige område, der lander først og danner afsæt for overenskomstforlig på de to andre områder. Men denne gang forlod forhandlerne på det statslige område Forligningsinstitutionen som de allersidste lørdag aften den 28. april. Er du ansat inden for det statslige område gælder det, at:

- din lønstigning vil ligge på ca. 6,2 pct. over tre år. En socialpædagog vil i 2020 i gennemsnit tjene ca. **2.400 kr.** mere om måneden inkl. pension.
- som en del af lønrammen på 8,1 pct. er afsat en sum til de organisationsforhandlinger, som har særlig betydning for de enkelte faggrupper. I skrivende stund er parterne ved at forhandle om, hvad pengene skal gå til.

Derudover får statsansatte de overenskomstforbedringer, der gælder for de offentligt ansatte i både kommuner, regioner og stat. Se dem under afsnittet 'fælles for alle'.

VIL DU VIDE MERE?

Sammen med afstemningsmaterialet modtager du som medlem informationer om detaljerne i OK-forligene. Men hvis du vil vide mere, stille spørgsmål og diskutere forligene med fagfæller, så afholder Socialpædagogernes kredse en række medlemsmøder over hele landet. Tjek din kreds' hjemmeside for tid og sted på www.sl.dk/kredse

Du mangler lige at stemme

Før det lange OK-forløb kan lukkes helt for denne gang, skal du som medlem stemme om resultatet. Se, hvornår den elektroniske afstemning går i luften

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Foto: Søren Kjeldgaard

Konflikten er aflæst, lød det mange steder i dagene efter, at de overordnede forlig landede på regionernes, kommunernes og til sidst statens område i slutningen af april. Men det er ikke helt korrekt endnu. For at de nye overenskomster skal være en realitet, skal medlemmerne stemme om aftalerne. Bliver det et ja, så er det rigtigt nok, at konflikten er aflæst, og de nye over-

enskomster træder i kraft. Men stemmer medlemmerne nej, så er konfliktscenariet på bordet igen.

Næsten klar

Før medlemmerne kan gå til de digitale stemmer, skal Socialpædagerne forhandle med arbejdsgiverne om, hvordan de midler, som er afsat til de enkelte overenskomstområder, skal bruges og fordeles. De såkaldte organisationsforhandlinger handler bl.a. om at forbedre grundlønningerne og/eller pensionen for medlemmerne. Forhandlingerne gik i gang umiddelbart efter, at de overordnede forlig var landet, og de er i gang endnu, mens dette blad gøres færdigt.

Når Socialpædagerne er nået til enighed med arbejdsgiverne i både kommuner, stat og regioner, kan afstemningen gå i gang.

Hvornår skal jeg stemme?

Afstemningen kommer til at foregå på nettet og forventes at åbne den 22. maj. Samme dag eller én til to dage senere vil alle stemmeberettigede medlemmer modtage et link til afstemningen i e-Boks. Du får også tilsendt mere detaljeret information om, hvad din nye overenskomst indeholder.

Afstemmingsmaterialet kommer også til at ligge på sl.dk. Hvis du ikke har e-Boks, vil du modtage et brev med posten.

Du vil kunne stemme i små to uger – frem til og med den 3. juni. Dagen efter vil resultatet blive offentliggjort.

Hvem kan stemme?

Alle aktive medlemmer, bortset fra privatansatte og familieplejere, har stemmeret til urafstemningen om overenskomstresultatet. Privatansatte, som ikke følger en af de offentlige overenskomster, og familieplejere skal ikke stemme, fordi de ikke er omfattet af resultatet. De privatansattes overenskomst skal forhandles i 2020.

I forhold til familieplejere kører Socialpædagogernes krav om en overenskomst i et selvstændigt spor ved siden af de øvrige overenskomstforhandlinger. Forhandlingerne om familieplejernes løn- og ansættelsesforhold har været sat på pause under maratonforhandlingerne i Forligsinstitutionen, men bliver ifølge forbundsformand Benny Andersen nu genoptaget igen. ■

Det mener tre TR'er om OK-aftalerne

Hele vejen igennem det lange forhandlingsforløb, hvor en storkonflikt truede lige om hjørnet, har en række af Socialpædagogernes tillidsrepræsentanter spillet en fremtrædende rolle i debatten. Her fortæller tre af dem, hvad de synes om de aftaler, der nu er landet

VI ER KOMMET STYRKET UD

Lotte Anhøj Henriksen, FTR ved Center for Handicap og Psykiatri i Slagelse

– Det er fantastisk, at det er blevet en løsning for alle. Og så er det dejligt at se, at vi står stærkt fagforeningerne imellem. Jeg synes, vi er kommet styrket ud af det her. Og vi har bevist, at den danske model holder.

– Og så synes jeg, at det er et super godt resultat for os socialpædagoger. Jeg hæfter mig især ved, at privatlønsværet er væk, fordi det gør, at lønudviklingen på det offentlige område bliver parallel med det private. Det, at vi ikke sækker bagud på lønnen, er noget af det vigtigste, så vi ikke bliver et andenrangsarbejdsmarked. Det gør, at vi også fremadrettet kan tiltrække den gode arbejdskraft, og at folk også stadig vil uddanne sig til socialpædagoger.

URIMELIG ULIGHED MELLE HØJT- OG LAVTLØNNEDE

Benny Nielsen, TR på Botilbuddene Midgården og Maglehøj i Halsnæs

– Jeg er glad for, at vi fik slået hul på det hele og fik en aftale, så vi ikke kommer ud i konflikt. Det er der ikke nogen af os, der er tjent med – og da slet ikke borgerene, som har brug for daglig struktur.

– Jeg stemmer selvfølgelig ja til resultatet, fordi vi har fået de ting, vi har bedt om – bl.a. en reallønsfremgang og afskaffelsen af privatlønsværet, så vores lønudvikling stiger parallelt med det private. Men til de næste forhandlinger i 2021 bliver vi nødt til at tænke over, at der er et ulighedselement i, at de højest lønnede får de samme procentvise lønstigninger som dem, der tjener mindst. På den måde vil de lavere lønnede altid halte bagefter. Hvis vi gerne vil mindske løngabet, så skal vi gøre det på en anden måde næste gang.

JEG ER UTROLIG LETTET

Helle-Marlene Mølster, TR ved Udviklingscenter Esbjerg

– Det har været en hård og spændende tid og fantastisk at mærke opbakningen fra resten af samfundet, fordi vi dermed har fået noget af den anerkendelse, som jeg synes, vi manglede. Nu er jeg utrolig lettet over, at konflikten er afværget.

– Der er en rigtig god aftale. Først og fremmest på grund af reallønsfremgangen – det havde været urimeligt, hvis vi ikke havde fået den. Privatlønsværet er jeg også rigtig glad for er afskaffet. Så er det et godt signal, at ligelønspuljen er oprettet, så vi kan styrke kvindefagene. Og så er det godt, at seniorordningerne ikke bliver forringet, fordi det er et hårdt fag at være i.

– Nu glæder jeg mig til TR-stormødet og til at forklare de medlemmer, jeg er TR for, hvorfor jeg synes, de skal stemme ja.

Vi har spillet med åbne kort hele vejen, og vi har hele tiden holdt den solidaritetspagt, vi har indgået med de andre. Vi har hele tiden sagt højt, at konfliktgrundlaget for os var reallønnen og en parallel lønudvikling

Det er dæleme gode resultater

Slutspillet om OK 2018 blev nok mere dramatisk end godt var, og det var nødvendigt at træffe svære valg undervejs. Men resultatet – det er rigtig godt, siger Socialpædagogernes formand: "Jo mere jeg kigger på det, jo mere stolt bliver jeg"

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Ole Joern / Red Star

Dramatisk. Spændende. Uforudsigeligt. Sjovt. Voldsomt. Danmarkshistorisk. Følelsesmæssige op- og nedture. Millimeter fra sammenbrud. Opmuntrende.

Forbundsformand Benny Andersen hæfter en række forskellige ord på, når han beskriver det lange forløb omkring forhandlingerne om de nye overenskomster for de offentligt ansatte. Og han lægger ikke skjul på, at buen har været spændt til det yderste, at tålmodigheden har været sat på alvorlige prøver, og at overraskelserne undervejs har været mange – til både den positive og den negative side.

Men når det handler om resultatet, er der sådan set kun brug for et ord, nemlig 'godt'. Eller måske to ord: 'rigtig godt'.

– Det var jo nogle stormomsuste uger, ja, må neder, og det blev nok også mere spændende, end godt var. Men jo mere jeg kigger på det resultat, vi er endt med at nå frem til, jo mere stolt bliver jeg af det, siger Benny Andersen.

– Man kan konstatere, at vores rungende nej til endnu en kriseoverenskomst har båret frugt. Og selvom det har været bøvlet undervejs, så står vi nu og har både fået opfyldt en lang række af vores krav, ikke mindst de største, og vi har fået afvist en tilsvarende række af de krav, vores modpart mødte op med, konstaterer han.

– Så det er ikke til at komme uden om: Det er dæleme gode resultater, vi nu sender ud til afstemning blandt Socialpædagogernes medlemmer.

Masser af resultater

Socialpædagogernes altoverskyggende hovedkrav var mere i løn: Reallønnen skulle have et boost efter tre magre kriseoverenskomster – og det fik den, påpeger han:

– Om tre år vil en gennemsnitlig socialpædagog få 2.500 mere om måneden på lønsedlen, og det er da ikke så ringe. Det er den største lønstigning gennem de sidste ti år til vores medlemmer. Og for nogle vil der komme lidt mere til i vores egne organisationsforhandlinger (som ikke var afsluttet ved dette blads deadline, *red.*). Tænk på, at arbejdsgiverne spillede ud med en ramme på 6,7 pct. – vi endte på 8,1 pct., og det gjorde vi, fordi vi sammen fik lagt et massivt pres både før og under forhandlingerne, og fordi vi kunne mønstre bred opbakning både blandt medlemmerne og i befolkningen som helhed, siger Benny Andersen.

Og så opremser han rækken af andre gode resultater:

– Der er blevet taget hul på lige- og lavtlønsproblemerne med en særlig pulje penge – det er ikke alverden, men det er en begyndelse, og det er en vej, vi skal fortsætte ad. De forringelser af seniorordningerne, som arbejdsgiverne spillede ud med som krav, blev fejlet af bordet. Vores frokostpause er blevet bekræftet af arbejdsgiverne – uanset hvad der er blevet sagt undervejs. Vi får fornyet fokus på deltids/fuldtidsproblematikken. Og så har vi ikke mindst fået afskaffet privatlønsværet, så vi nu igen har sikret en parallel lønudvikling mellem det offentlige og det private. Det er ganske enkelt ikke til at komme uden om: Det er en stor sejr for os som samlet fagbevægelse, siger Benny Andersen.

Åbne kort

Lige netop det med en 'samlet fagbevægelse' har været det store tema både op til, under og her i

efterspillet til forhandlingerne – både i medierne og i til tider hidsige meningsudvekslinger mellem forskellige dele af fagbevægelsen.

Særligt efter LO-gruppen og Socialrådgivernes aftale med regionerne blev der sat store spørgsmål ved det slogan om 'En løsning for alle', som var mantraet for fagbevægelsens samlede OK-kampagne. Var lærerne nu ikke bare blevet efterladt på perronen, når LO-gruppen indgik en aftale med regionerne?

– Men vi har spillet med åbne kort hele vejen, og vi har hele tiden holdt den solidaritetspagt, vi har indgået med de andre. Vi har hele tiden sagt højt, at konfliktgrundlaget for os var reallønnen og en parallel lønudvikling – og at der dertil så var nogle knaster, hvor vi ville stå sammen om at presse på for en løsning: forhandlinger om en arbejdstidsaftale til lærerne, en afklaring og bekræftelse af spisepausen og ordentlige forhold for seniorerne. Det var også de fire ting, der blev vedtaget på TR-stormødet i Fredericia – og det har vi alt sammen opnået – og konfliktgrundlaget har hele tiden været lønnen og ikke andet, siger Benny Andersen.

Dirigentstokken

– Sandheden er, at vi på det tidspunkt op til aftalen med regionerne var millimeter fra et sammenbrud – vi var snublende nær ved at have i

en storkonflikt. Og det var jo ikke fordi, vi ikke var klar til at tage konflikten, hvis der var grundlag for det – for det kan jeg love for, at vi var. Men vi kunne ikke stå med indfrie krav og mere til og så tage en konflikt på noget, der ikke indgik i det vedtagne konfliktgrundlag, og som vi vurderede, at der forelå en løsning på. Det ville da for alvor være at svigte vores medlemmer, siger Benny Andersen.

Derfor var det også nødvendigt, at nogen tog teten – og det var det, LO-gruppen gjorde, påpeger han:

– Vi fra LO-organisationerne tog simpelthen dirigentstokken, både fra arbejdsgiverne og fra de øvrige organisationer. Og det var vi nødt til. Ellers var det endt med et sammenbrud og en storkonflikt. Man kan sige alt muligt, men bundlinjen er, at det var LO-forliget med regionerne, der skabte gennembruddet og sikrede de aftaler, som alle heldigvis nu synes er rigtig gode. Og nej, jeg tror ikke på, at vi kunne have fået et bedre resultat på nogen af aftaleområderne, hvis det var endt i en konflikt og et lovindgreb – bestemt ikke, understreger Socialpædagogernes formand.

Viser, hvem vi er

Benny Andersen anerkender, at der har været meget forskellige opfattelser af, hvordan man

Vi kunne ikke stå med indfrie krav og mere til og så tage en konflikt på noget, der ikke indgik i det vedtagne konfliktgrundlag, og som vi vurderede, at der forelå en løsning på. Det ville da for alvor være at svigte vores medlemmer

Hvis ikke de sidste par måneders aktiviteter og fulde opmærksomhed på OK-forhandlingerne har vakt bevidstheden om, hvad vi kan som fagbevægelse, så skulle da pokker. Det her er kernen, og det, vi har opnået, er resultatet af sammenhold og solidaritet

skulle forvalte forhandlerrollen, men han står fast på den tilgang, han valgte for Socialpædagerne – en tilgang, der blev tydelig for ham undervejs i forløbet:

– På en af de mest hektiske dage i forligsinstitutionen sagde en af mine formandskollegaer fra FTF, at vi ikke kunne indgå forlig, for det ville være at svigte dem der stod udenfor – altså demonstranterne – og alle medlemmernes aktiviteter. Da var det, jeg tænkte, at vi simpelthen ser fundamentalt forskelligt på det. Netop af hensyn til vores medlemmers aktiviteter rundt om i landet – netop af hensyn til demonstranterne uden for ‘forligsen’ – skal vi da lave en aftale, når vores krav kan blive til virkelighed. Det er jo netop al den aktivitet rundt omkring i landet, der har skabt det pres, som gjorde det muligt for os – som fik arbejdsgiverne til at indse, at vores krav er rimelige, siger han.

– Dér – lige præcis dér – gik det for alvor op for mig: Vi er nødt til at gøre noget. Vi er nødt til at gå selv om nødvendigt. Sammenholdet skal jo netop bruges til at skabe en overenskomstfornyelse. Formålet med sammenholdet må aldrig blive konflikten i sig selv. Lige præcis dét her viser forskellen – det viser, hvilken slags fagforening vi ønsker at være. Og ja, det viste også, at nogle faktisk spekulerede i en konflikt og et regeringsindgreb, som den bedste løsning. Jeg kunne ikke være mere uenig – både i forhold til hensynet og ansvaret over for medlemmerne, men også fordi det ville være at gamble med den danske model.

Fortsat støtte til lærerne

Men hvis man synes, det har knebet med stil-karaktererne i forløbet, skylder man også at kigge på sværhedsgraden i den opgave, fagbevægelsen havde stillet sig selv, mener Benny Andersen:

– Vi har haft mange og store bolde i luften, og det lykkedes jo til sidst. Sammenholdet har handlet om at få et resultat, at få en god overens-

komst. Formålet med vores solidaritetspagt har ikke været at komme i konflikt, så hvis det var formålet for nogen, ja, så er de blevet skuffet. Jeg kan konstatere, at vi igen har fået vist, at vi søger løsninger. Og den kredit, det giver, tror jeg på kan hjælpe os i andre sammenhænge i forhold fx vores kommunale modpart, siger han.

At lærerne endte med ikke at få en arbejdstidsaftale er ‘rigtig ærgerligt’, men de mange timers forhandling har ‘på ingen måde været forgæves’, påpeger Benny Andersen:

– Vi ved fra os selv, at det at få en ny arbejdstidsaftale – det er ikke noget, man bare lige forhandler sig frem til over en nat. Vi brugte to år på det. Og i den situation, som Anders Bondo og lærernes forhandlere stod i, synes jeg, at de traf det klogeste og mest perspektivrige valg med den aftale, de nu har indgået med KL. Det håber jeg, at Anders Bondo har held til at forklare sine medlemmer, og selvfølgelig står vi sammen om at fastholde KL på deres del af aftalen.

Bliv ved

Benny Andersen håber, at de mange faglige aktiviteter får positive effekter – både på den korte bane, når det kommer til stemmeprocenten i den forestående urafstemning og for medlemsengagementet i forbundet på længere sigt:

– Hvis ikke de sidste par måneders aktiviteter og fulde opmærksomhed på OK-forhandlingerne har vakt bevidstheden om, hvad vi kan som fagbevægelse, så skulle da pokker. Det her er kernen, og det, vi har opnået, er resultatet af sammenhold og solidaritet. På den led er det ikke kun på indholdssiden vi har sejret.

– Det har været meget opmuntrende at mærke den aktivitet og den kampgejst, der har været blandt vores medlemmer over hele landet. Vi har vist, at vores faglige stolthed kan sætte dagsordenen også på det fagpolitiske felt. Det er stærkt, og det skal vi bygge videre på, siger Benny Andersen. ■

HANDICAPSAGER

Alt for mange fejl

Mere end hver anden sag på børnehandicapområdet skal omgøres – og det er stærkt kritisabelt, mener Socialpædagogerne

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Familier med handicappede børn får ofte ikke den hjælp fra kommunen, som de har ret til. Det viser nye tal fra Ankestyrelsen. Sidste år fandt styrelsen således fejl i over halvdelen – 52 pct. – af klagerne over sagsbehandlingen af familier med handicappede børn. En stigning i forhold til 2016, hvor omgørelsesprocenten i børnehandicapsager lå på 46 pct. – og den

højeste fejlrate siden Ankestyrelsen begyndte statistikken i 2013.

Fra Socialpædagogerne lyder reaktionen, at enhver sag, der er i strid med loven, er én sag for meget.

– Vi finder det stærkt kritisabelt, at så voldsomt mange sager omgøres. Det er helt uhørt, at helt op til 52 pct. af sagerne på børnehandicapområdet må omgøres. Fejl i sagsbehandlingen og visitationen kan have fatale konsekvenser for børn og deres familier, og det strider mod de intentioner, der er i socialpolitikken om at sætte ind med en tidlig og forebyggende indsats, siger næstformand i Socialpædagogerne Verne Pedersen og tilføjer:

– Ankestyrelsens tal viser desværre, at den kommunale

virkelighed ganske enkelt ikke er i sync med den socialpolitik, der bliver udstukket fra Folketinget.

Fejl i hver femte sag

Og det er ikke kun på børnehandicapområdet, at kommunerne begår fejl. Ud af de sager på voksenhandicapområdet, som Ankestyrelsen behandlede i 2017, var der fejl i godt hver femte sag svarende til 21 pct.

Ligesom på børnehandicapområdet har det også voldsomme konsekvenser for voksne med handicap og borgere på det specialiserede socialområde, når der begås fejl i sagsbehandlingen og visitationen, siger Marie Sonne, næstformand i Socialpædagogerne.

– Når borgeren ikke fra start får den rette støtte og hjælp,

betyder det jo, at en funktionsnedsættelse eller sociale vanskeligheder kan blive mere omfattende. Det er helt uacceptabelt, at mere end hver femte sag på voksenhandicapområdet skal omgøres. Det går desværre den forkerte vej, og det kalder på en langt højere kvalitet i sagsbehandlingen, siger Marie Sonne.

Satspuljepartierne aftalte sidste år at få udarbejdet en national plan for styrket sagsbehandling. I den forbindelse opfordrer Socialpædagogerne til, at man dels styrker borgerinddragelse for både børn, unge og voksne, og at man dels stiller krav om rettidig omhu i sagsbehandlingen, så den pågældende borgers situation ikke forværres. ■

TILLIDSVALGT

Ny TR-uddannelse går i luften

Ny TR-uddannelse skal forberede TR'erne på at være 'Socialpædagogerne på arbejdspladsen'

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Syvende maj troppede ca. 30 lysegrønne tillidsrepræsentanter op i Middelfart, hvor de som de første skal gennemgå modul 1 af Socialpædagogernes nye TR-uddannelse.

Uddannelsen – som erstatter den gamle fra 2006 – skal gøre nye tillidsrepræsentanter dygtige inden for fire overordnede områder, så de uddannes

til at være 'Socialpædagogerne på arbejdspladsen'.

For det første skal de kunne sikre kollegernes trivsel og styrke kollegernes løn- og arbejdsvilkår på arbejdspladsen, bl.a. igennem lokale lønforhandlinger. De skal fx lære at sikre, at arbejdstidsreglerne bliver overholdt, og de skal kunne være medarbejdernes talsmand overfor ledelsen.

Det andet formål med uddannelsen er at gøre TR'erne klar til at sikre, at der er fokus på den socialpædagogiske faglighed på arbejdspladsen. Det indebærer bl.a., at TR motiverer kollegerne til at sætte ord på, hvad der er god socialpæda-

gogik og på, hvad der fx er de bedste betingelser for, at de kan udøve deres faglighed, så det skaber kvalitet i arbejdet og øger trivlsen.

For det tredje skal TR kunne være en kompetent samarbejdspartner i flere forskellige sammenhænge – eksempelvis over for ledelsen på arbejdspladsen i forhold til at arbejde for løsninger til gavn for både borgere og kolleger.

Det fjerde formål med uddannelsen er at uddanne TR i, hvordan de bedst navigerer og agerer strategisk på tværs af de tre ovenstående områder.

Den nye TR-basisuddannelse vil bestå af undervisning i 11

forskellige temaer, og den er bygget op over tre moduler på i alt otte dage og erstatter den gamle uddannelse, som bestod af to moduler på hver fire dage. Hvor den gamle uddannelses sidste modul var dedikeret til at gå i dybden med et emne i gruppearbejde, er undervisningsformen i den nye uddannelse på alle moduler en blanding af oplæg, case-arbejde, refleksion, spil og dialogøvelser.

Hvert år er der en udskiftning i omegnen af 20 pct. blandt forbundets ca. 1.100 tillidsrepræsentanter. Årligt vil omkring 200 nye tillidsrepræsentanter gennemføre grunduddannelsen. ■

BEMANDING

Nødberedskab afslører stort vikarforbrug

Landet over oplever man, at vagtplaner i stigende grad kittes sammen af vikartimer på grund af skravede personaleressourcer. Det er hverken rimeligt over for vikarer eller borgere, mener forbundsformand. Socialministeren er kaldt i samråd

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk, og Lea Holtze, lhe@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Knappe ressourcer gør det attraktivt at hyre vikarer, som er nemmere og billigere at flytte rundt på. Men det er ikke rimeligt, når vi har med udsatte mennesker at gøre, som har brug for en højt specialiseret, socialpædagogisk indsats

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

På flere og flere socialpædagogiske arbejdspladser udgør vikarer en betydelig del af medarbejderstaben. Det rapporterer Socialpædagogernes lokalformænd i syv af landets ti kredse til Socialpædagogen i en rundspørge.

Rundspørgen blev sat i værk, efter at det kom frem, at tillidsrepræsentanter på flere socialpædagogiske arbejdspladser har haft store problemer med at stille med et nødberedskab under en eventuel konflikt – bl.a. fordi en stor del af medarbejderstaben er vikarer, som ikke må tælles med i nødberedskabet.

En af dem, der i den grad genkender problematikken med, at fuldtidsstillinger i stigende grad erstattes af vikartimer, er Jan Vium, formand i Kreds Midtsjælland. Hans oplevelse er, at man bruger vikartimer til at få vagtplanerne til at hænge sammen på stort set alle arbejdspladser på voksenhandicapområdet.

– Det er mere reglen end undtagelsen. I de tjenesteplaner, vi får udleveret i forbindelse med planlægningen af nødberedskaber, er der planlagt med tomme huller, som skal dækkes ind af vikarer, siger han.

Ifølge kredsformanden foregår det ved, at folk ansættes på et meget lavt timetal, og så kan de dække de ledige huller i vagtplanen derudover – fremfor at blive sat op i tid. Det er mere fleksibelt på den måde. Jan Viums oplevelse er, at mange in-

stitutionsledere presses til at gribe til de løsninger, fordi de selv er presset af knappe personaleressourcer og manglende hjælp fra deres direktører og HR-afdelinger.

– Den indsigt, vi nu har fået i tjenesteplanerne, vil vi bruge til at rejse problematikken ude i kommunerne om, at alt for mange bliver holdt på deltid. De deltidsansatte skal jo sættes op i tid, hvis der er ledige timer, og hvis de ønsker det. Det er urimeligt at udnytte dem som vikarkraft på den her måde, siger han.

Urimeligt for alle parter

På landsplan har vikarbranchen oplevet kraftig vækst i omsætning og beskæftigelse de senere år, viser Vikarbranchens Årsrapport 2017. Ifølge Socialpædagogens rundspørge er det særligt store døgninstitutioner inden for voksenhandicapområdet, der inden for det socialpædagogiske arbejdsområde gør brug af mange vikarer.

Nogle steder dækkes vikartimerne af faglært personale, mens det andre steder er studerende eller andre ufaglærte, der får vagtplanerne til at gå op.

De faglærte vikarer er isoleret set både kompetente og relevante at bruge på socialpædagogiske arbejdspladser, understreger Socialpædagogernes formand, Benny Andersen. Men overordnet set er det stigende brug af vikarer problematisk, fordi de ikke sikrer samme kontinuitet, ligesom de ikke har ret til efteruddannelse og ikke er involveret i handleplaner eller personalemøder.

– Det er ganske enkelt ikke rimeligt over for vikarerne, ligesom det bestemt ikke er rimeligt over borgerne, som i det lange løb ikke får den indsats, de har krav på. For desværre betyder det, at det faglige niveau på arbejdspladsen daler, siger han.

Derfor vil Socialpædagogerne nu sætte fokus på problemet – bl.a. ved at arbejde for, at fastansatte socialpædagoger med et lavt timetal får mulighed for at få flere timer i arbejds-kemaet.

– Knappe ressourcer gør det attraktivt at hyre vikarer, som er nemmere og billigere at flytte

rundt på. Men det er ikke rimeligt, når vi har med udsatte mennesker at gøre, som har brug for en højt specialiseret, socialpædagogisk indsats, siger Benny Andersen.

Hejs det advarende flag

Bo Møllerup, der er formand for Social Lederforum, genkender ikke billedet af, at der skulle være en stigende og systematisk brug af vikarer. Tværtimod understreger han, at lederne har fokus på, at der skal uddannet personale til at klare opgaven i tider, hvor nedskæringer og kravet om øget kvalitet går hånd i hånd.

– En god socialpædagogisk indsats kræver god ledelse, tilføjer han.

Men er man som leder tvunget til at bruge mange vikarer, appellerer Bo Møllerup til, at man råber op.

– Man må hæve et advarende flag og holde fast, hvis forvaltningen eksempelvis foreslår, at man skifter alle fastansatte ud med vikarer for økonomiens skyld. Vi slår os op på at holde fast i den pædagogiske kvalitet. Og den bliver truet, hvis man erstatter for mange fastansatte med vikarer og uddannede med ikke-uddannede. En leder skal være modig nok til både at passe på sine penge og sit personale. Og ikke mindst at passe på de borgere, vi har til opgave at støtte, siger han.

Minister i samråd

Problemet med de knappe personaleressourcer har fået Kirsten Normann Andersen (SF), der er sundheds- og ældreordfører, til at kalde hen-

holdsvis sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V), ældreminister Thyra Frank (LA) og socialminister Mai Mercado (K) i samråd.

– En ting er de alarmerende udmeldinger om, at socialpædagogerne ikke kan deltage i en konflikt, en anden ting er det faktum, at man står på rystende usikker grund i dagligdagen. Derfor har jeg tænkt mig at høre, hvordan regeringen vil håndtere problemet med den angivelige underbemanning i de kommende økonomiforhandlinger med KL og Danske Regioner, siger Kirsten Normann Andersen og fortsætter:

– Vi kan ikke have, at fastansat personale bliver en truet art i vores velfærdssystem. Det går ud over kvaliteten, hvis man ikke prioriterer et stærkt fastansat team, hvor der kan oparbejdes tillid og relationer.

Til Socialpædagogen siger socialminister Mai Mercado, at det er kommunerne, der skal stå på mål for den faglige kvalitet:

– Det er vigtigt, at borgere på landets botilbud mødes af et personale, der er kvalificeret til at kunne give den rette støtte og hjælp. Det kræver både det rette personale og et godt arbejdsmiljø. Det er kommunerne, der har ansvaret for at sikre det på det enkelte tilbud, og så vil jeg gerne fremhæve, at Socialtilsynet både skal godkende og føre tilsyn med, at et botilbud til fx voksne med udviklingshæmning har den fornødne kvalitet. Det gælder både i forhold til ledelse, rammer og personalet, som skal være klædt på til at tilbyde en kvalificeret indsats over for tilbudets målgruppe. ■

Det er vigtigt, at borgere på landets botilbud mødes af et personale, der er kvalificeret til at kunne give den rette støtte og hjælp. Det kræver både det rette personale og et godt arbejdsmiljø

Mai Mercado (K), socialminister

BEMANDING

Man kæmper for ressourcerne, men når de så ikke kommer, må man gøre det bedst mulige og være loyal over for den beslutning, der er truffet

Jens Otto Ravnholt, centerleder, Udviklingscenter Esbjerg

Leder: Vi har nået grænsen

På Udviklingscenter Esbjerg udgør vikarer en betydelig del af medarbejderstaben. Der er skåret så meget på ressourcerne de sidste fem år, at vikarer er nødvendige for at holde sammen på vagtplanen, fortæller centerleder Jens Otto Ravnholt

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

14 vikarer, som dækkede ca. 112 arbejdstimer, og 22 fastansatte. Det var bemandingen i uge 18 på en af afdelingerne i Udviklingscenter Esbjerg, der tæller bofællesskaber, botilbud og aktivitets- og beskæftigelsestilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.

I sidste udgave af Socialpædagogen fortalte tilidsrepræsentant Helle-Marlene Mølster fra Udviklingscenter Esbjerg, at det ikke er unormalt, at en tredjedel af medarbejderstaben udgøres af vikarer på de afdelinger, hvor hun er TR. Alarmerende?

Ja, på sin vis. Antallet af vikarer stiger ganske vist ikke, men antallet af fastansatte er faldet de seneste fem-seks år, fortæller centerleder Jens Otto Ravnholt.

– Politikerne har valgt at skære procentvis ned. Det betyder, at de afdelinger, hvor der er mange borgere med multiple funktionsnedsættelser, som har den højeste tildeling af medarbejdere, mærker besparelserne tilsvarende hårdere. Og der er ingen tvivl om, at de er spændt hårdt for på de afdelinger. Vi er dernede, hvor det virkelig er vanskeligt at lave en arbejdsplan, der sikrer et godt og stabilt pædagogisk arbejde, siger han.

Der er ingen ekstra hænder

Et af centrets afdelinger ville i særlig grad have problemer med at stille med et nødberedskab under en konflikt. Det skyldes, at man i den afdeling dækker weekendvagter med ufaglærte vikarer, som ikke må bruges i et nødberedskab. Det er bekymrende, at man er så underbemandet på fast personale, mener Jens Otto Ravnholt.

– Hvis en medarbejder er syg, har vi ikke en ekstra, der kan træde til. Derfor er vi nødt til at have et vikarberedskab. De bedre fungerende borgere, som måske skulle have hjælp til at købe ind den dag, må vi behovsudskyde. Men borgerne med multiple funktionsnedsættelser skal jo have støtte og hjælp, så der er et konstant vikarbehov, forklarer Jens Otto Ravnholt.

Det er dels belastende for de faste medarbejdere, hvilket kan forklare, at der på afdelinger med borgerere med multiple funktionsnedsættelser er det højeste sygefravær, fortæller centerlederen. Dels er det bekymrende i forhold til indsatsen over for borgerne.

– Vi har selvfølgelig nogle rigtig dygtige, faste vikarer, men man kan ikke forvente, at de kan det samme, som det faste personale og kender den pædagogiske linje, når de ikke er med i handleplaner og på personalemøder, siger han.

Fleksibilitet er nødvendig

I en af Udviklingscenter Esbjergs afdelinger er der eksempelvis afsat 6 mio. kr. til fastansat personale og 1. mio. kr. til vikarer. Grunden til, at man ikke bare kan bruge vikarmidler til at ansætte flere faste medarbejdere er arbejdstidsbestemmelserne, forklarer Jens Otto Ravnholt.

– Vi skal have et bestemt beredskab hele tiden, og hvis jeg veksler en vikar til en fastansat, har jeg ikke penge til en vikar, hvis en fastansat bliver syg. I nogle afdelinger har vi ganske vist fastansat for vikarmidler, men det kræver aftaler med de fastansatte om, at de dækker hinanden ind ved sygdom, og at vi kan betale dem for at stå til rådighed. Det er ikke en løsning, vi kan overføre generelt, siger han.

Serviceniveauet daler

Når Jens Otto Ravnholt bliver spurgt, om stedet kan fungere med flere vikarer, svarer han med et spørgsmål.

– Kan vi tåle at miste flere faste medarbejdere? Det synes jeg er et mere relevant spørgsmål. Og

det har jeg altså svært ved at se, at vi kan. Så vil der i hvert fald ikke længere være grund til at ansætte pædagoger, for så er serviceniveauet helt dernede, hvor det handler om at pleje borgerne og ikke om at yde en specialpædagogisk indsats. Vi er lige på grænsen nu, siger han.

Jens Otto Ravnholt medgiver, at han som leder har ansvaret for at råbe op om ressource manglen. Men han har også ansvaret for at få bemanningen til at række – også selvom det er på bekostning af serviceniveauet.

– Man skal vide, hvad man går ind til med det her job. Man kæmper for ressourcerne, men når de så ikke kommer, må man gøre det bedst mulige og være loyal over for den beslutning, der er truffet, siger han. ■

BEMANDING

263 vikartimer på en uge

På et behandlingscenter i Nordjylland fylder vikarerne så meget, at de på en enkelt uge dækker syv fuldtidsstillinger. Det giver ustabile arbejdsforhold og går i sidste ende ud over borgerne, oplever stedets tillidsrepræsentant

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Da alle vikarerne blev taget ud af vagtplanen på Behandlingscentret i Hammer Bakker i Nordjylland, manglede der 263 timer – i én af de tre afdelinger på en enkelt uge. Det svarer til ca. syv fuldtidsstillinger. Regnestykket blev lavet i april, da den socialpædagogiske tillidsrepræsentant Michel Habib skulle planlægge et nødberedskab på arbejdspladsen som forberedelse til den konflikt, som nu er blevet afblæst. I det arbejde gik det op for ham, at de ikke ville kunne stille med et nødberedskab, hvis der kun skulle bruges faste medarbejdere.

– Jeg vidste selvfølgelig godt, at der blev brugt mange vikarer. Men det kom faktisk bag på mig i arbejdet med nødberedskaberne, hvor stort omfanget er. Jeg synes, det er helt vildt, at vi på en

uge kunne have haft syv ekstra socialpædagoger til de timer, der var sat af til vikarer, siger han.

20 fastansatte og 20 vikarer

Ifølge Michel Habib er der 20 faste medarbejdere på afdelingen. Derudover er der tilknyttet 20 vikarer, som dækker huller i vagtplanen, sygdom, ferie og lignende. Flere af de løse vikarer har så mange timer, at de reelt arbejder fuld tid. Nogle af dem har arbejdet på den måde i flere år.

Men selvom vikarerne dermed kender beboerne og er gode til det, de gør, så giver det store forbrug af vikarer en svækket personalegruppe, mener han.

– Vikarerne er uden tvivl dygtige. Men det er uuddannet arbejdskraft, som ikke kan være kontaktpersoner, ikke er med til personalemøder og ikke har bemyndigelse til at træffe beslutninger om borgerne eller til at udarbejde handleplaner.

– Det giver jo en masse ekstra arbejde til de faste socialpædagoger, fordi de skal bruge tid på alt det papirarbejde, som vikarerne ikke kan lave, i stedet for at være sammen med borgerne, siger Michel Habib.

Behandlingscentret i Hammer Bakker står lige nu midt i et lederskift, og i den forbindelse er der ved at komme mere fokus på at fastansætte flere og bruge færre vikarer. ■

Jeg synes, det er helt vildt, at vi på en uge kunne have haft syv ekstra socialpædagoger til de timer, der var sat af til vikarer

Michel Habib,
socialpædagog og TR,
Behandlingscentret i
Hammer Bakker

Vikarerne står bagest i køen

Konsekvenserne ved at være vikar i det offentlige er ifølge to arbejdsmarkedsforskere ikke så få. Fx er der høj risiko for, at man hverken får pension eller løn under sygdom, og at man står uden for kollegernes sociale og faglige fællesskab

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Det er jo egentlig for galt, at lige præcis den offentlige sektor i den grad betjener sig af den type ansættelsesforhold

Steen Scheuer, professor og arbejdsmarkedsforsker, Syddansk Universitet

Der kan bestemt være fordele ved at være ansat som vikar. Ansvarer hviler ikke lige så tungt på dine skuldre, du kan få erfaring fra flere forskellige arbejdspladser, og du har måske mere frihed end i en fast stilling. Men der er ingen tvivl om, at vikarjobbet har en mørk bagside. Især for dem, som er det af nød, fordi der ikke er andet at få.

Sådan lyder det fra to arbejdsmarkedseksperter, som forsker i såkaldte 'atypiske ansættelser', der dækker over vikariater, deltidsjob, midlertidige ansættelser, nul timerskontrakter osv.

– Problemerne for de her mennesker er de rettigheder, de ikke får. Det er lige fra løn under sygdom og den 6. ferieuge til arbejdsmarkedspension. Der er betydeligt færre af de atypisk ansatte, som har de rettigheder, end der er blandt de fastansatte, siger professor og arbejdsmarkedsforsker ved Syddansk Universitet Steen Scheuer, som i 2017 udarbejdede en rapport for LO om atypisk beskæftigelse i Danmark.

Her peger han også på, at vikarer, midlertidigt ansatte og andre i atypiske stillinger har større risiko for at blive ledige, og mange ser deres økonomiske situation som uforudsigelig og usikker. Desuden får færre atypisk ansatte tilbudt kurser og efteruddannelse, og flere føler, at de ikke kan udnytte deres kompetencer til fulde. Færre har indflydelse på deres arbejde, og færre føler sig som 'en af os' – en del af arbejdspladsens fællesskab.

Ifølge Steen Scheuer er den offentlige sektor 'vørst', når det handler om de atypiske ansættelser. 29 pct. af de offentligt ansatte er vikarer, har midlertidige stillinger, er deltidsansatte eller lignende, mens det i det private er 22 pct.

– Det er jo egentlig for galt, at lige præcis den offentlige sektor i den grad betjener sig af den type ansættelsesforhold. Vi mener og antager, at den offentlige sektor har det mest velordnede arbejdsmarked, hvor underbetaling osv. ikke finder sted. Men her ser vi et eksempel på, at det offentlige udnytter en svag gruppe, lyder det.

Blandt Socialpædagogernes medlemmer er det 18 pct., som ifølge Steen Scheuer er ansat som fx vikarer eller i midlertidige stillinger. Det handler ifølge professoren om, at de fleste vikarer er ufaglærte eller uden uddannelse, og det gør Socialpædagogernes medlemmer mindre udsatte.

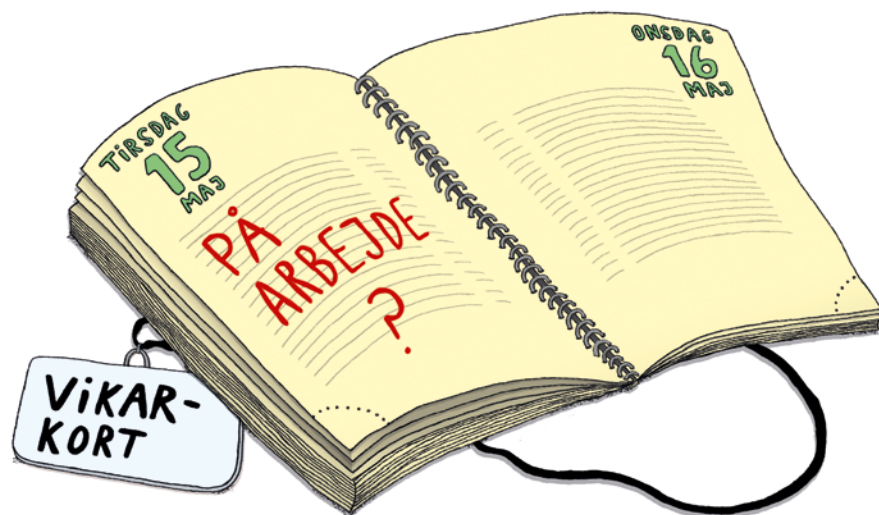
Rimeligt eller ej

Ifølge arbejdsmarkedsforsker på Roskilde Universitet Janne Glerup ser andelen af atypisk beskæftigede ud til at være under udvikling på det danske arbejdsmarked. Om det er positivt eller negativt, kommer meget an på konteksten og baggrunden for at bruge vikarkraft:

– Det, der er vigtigt fra et fagforeningsperspektiv, er at se på, hvordan mønstrene er inden for fx det socialpædagogiske område. Er det sådan, at de her meget midlertidige ansættelser på sigt fører til fastansættelse? Eller er det bare en måde at fastholde billig og fleksibel arbejdskraft på?

Hun har i ældreplejen og på universiteterne set eksempler på, at der bliver kørt med en fast undernormering, hvor hullerne systematisk lappes med løst ansatte. Det er den tendens, som også er blevet tydelig på det socialpædagogiske område i forbindelse med etablering af nødberejdskaber under en evt. konflikt.

– Det er en praksis, som lynhurtigt kan udvikle sig og blive til en 'sådan gør vi her'-måde at løse problemerne med undernormering på. Spørgsmålet er, om man fra arbejdstagerside synes, det er en rimelig udvikling på arbejdsmarkedet, siger Janne Glerup. ■

BEMANDING

I nogle tilfælde er personalet de eneste, som den voksne med udviklingshæmning har kontakt med. Så er det jo katastrofalt, hvis personalet ikke kender eller forstår dem

Niels Rosendal Jensen, lektor, Danmarks Pædagogiske Universitet

Vi parkerer de svageste borgere

Mange vikartimer er udtryk for, at økonomien har overhalet fagligheden i det store prioriteringsspil, påpeger to forskere i pædagogik på voksenhandicapområdet. Det kan betyde mindre kontinuitet og stabilitet i indsatsen og mere udadreagerende adfærd

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Når mere end halvdelen af landets kredse fortæller, at socialpædagogiske arbejdspladser – særligt store døgninstitutioner på voksenhandicapområdet – i stigende grad gør brug af vikarer, har det ikke alene betydning for vikarerne, der ikke er sikret de samme rettigheder. Det har også konsekvenser for borgerne. Det mener to forskere, som har specialiseret sig i pædagogik inden for voksenhandicapområdet.

Britta Nørgaard, der er lektor ved professionshøjskolen University College Nordjylland, har skrevet ph.d. om mødet mellem voksne med funktionsnedsættelser og professionelle. I det møde er det afgørende, at den professionelle kan aflæse små tegn og udtryk, så borgeren bliver forstået – særligt når borgeren ikke har et verbalt sprog. De små tegn kan nemt forbigå vikarens opmærksomhed, forklarer hun.

– Det kræver grundigt kendskab til borgeren og en tæt relation at kunne foretage den aflæsning. Og konsekvensen af ikke at kunne det er, at borgeren oplever sig parkeret og føler sig mindre anerkendt. Grundlæggende er det en krænkelse af borgernes værdighed, hvis vi ikke forstår at møde deres behov, siger hun.

Mere vold

På nogle socialpædagogiske arbejdspladser er det studerende og andre ufaglærte, der dækker vikartimerne. Men selv hvis vikarerne er uddannede socialpædagoger, har de ikke nødvendigvis samme kendskab til stedets pædagogiske linje, når de ikke er en del af handlingsplaner og personalemøder. Og det har konsekvenser, påpeger Britta Nørgaard.

– Jo mere, man har fælles fodslag om den pædagogiske linje, jo mindre udadreagerende adfærd og vold er der. Det er et velunderbygget faktum, siger hun.

Desuden er stabilitet og kontinuitet afgørende, når man skal lægge en realistisk plan for den rehabiliterende eller habiliterende indsats, mener Britta Nørgaard.

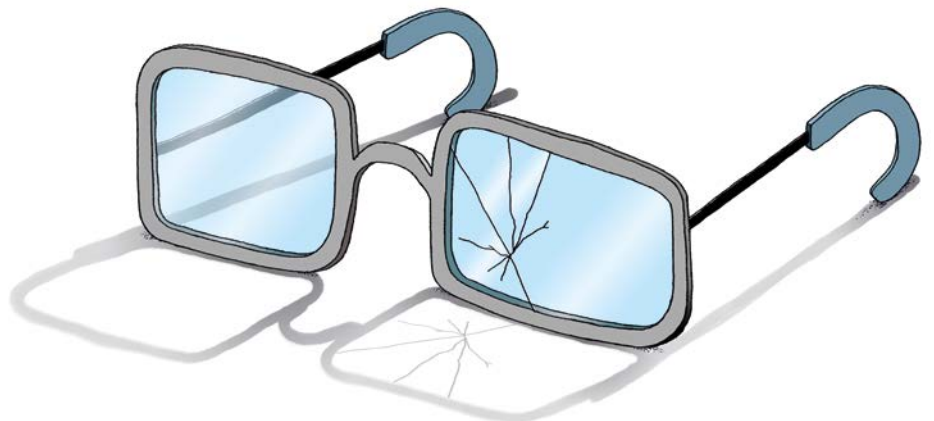
– Nogle gange er det bittesmå skridt over halve eller hele år, som gør, at en borger fx pludselig tør gå ud i fællesrummet. Så det er det lange, seje træk, der betyder noget. Og derfor bør man prioritere et stabilt personale, siger hun.

Økonomien sejrer

Britta Nørgaard oplever, at flere kommuner 'skraber bunden', når det kommer til personaleresourcer. Spørgsmål om økonomi og fleksibilitet bliver nogle steder prioriteret højere end fagligheden i indsatsen, istemmer Niels Rosendal Jensen, der er lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, DPU.

– Hvis du spørger en socialpædagog, hvad der er vigtigt i indsatsen på voksenhandicapområdet, så vil mange nok svare stabilitet, relationsdannelse og helhedsforståelse. Men det synspunkt har visse steder trange kår, fordi det i stedet er blevet afgørende at få leveret varen til den lavest mulige pris. Hvis det fortsætter, vil det helt underminere fagligheden derude, siger han.

– I nogle tilfælde er personalet de eneste, som den voksne med udviklingshæmning har kontakt med. Så er det jo katastrofalt, hvis personalet ikke kender eller forstår dem, siger han. ■

PSYKIATRI

Pionerer i ukendt land

På Psykiatrisk Afdeling Vejle skal socialpædagoger være med til skabe et helt nyt tilbud til de borgere, som andre tilbud har svært ved at rumme. 15 nye sengepladser har stået klar siden 1. marts – og nu er patienterne så småt begyndt at dukke op

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Michael Drost-Hansen

Alle siger jo, at det er noget, vi mangler. Men udfordringen ligger selvfølgelig i, at de borgere, vi henvender os til, kun kan indlægges på frivillig basis

Anne Kamp Thomsen,
socialpædagog,
Psykiatrisk Afdeling Vejle

Det er vildt spændende at være med til at opbygge noget helt nyt. Man føler sig virkelig som pioner. Vi har ingen, vi kan læne os op ad, og vi kan ikke kopiere andres måde at gøre det på. Vi taler jo om en helt ny lov og landets allerførste særlige sengepladser.

Sådan fortæller Anne Kamp Thomsen, som er en af i alt 12 nyansatte socialpædagoger på Afsnit 05, Psykiatrisk Afdeling i Vejle. Her blev der pr. 1. marts i år oprettet 15 særlige døgnpladser til patienter med svær psykisk sygdom, eventuelle misbrugsproblemer og udadreagerende adfærd – og i løbet af 2018 følger yderligere 135 pladser fordelt i landets fem regioner (se boks).

I Vejle tæller den samlede tværfaglige medarbejderstab omkring 35 ansatte. En del er sygeplejersker, sosu-assistenten og ergoterapeuter, og så er der en enkelt fysioterapeut, en socialrådgiver, en psykolog, et par speciallæger samt en enkelt medarbejder med brugerbaggrund – og i alt 12 socialpædagoger.

For i det nye tilbud er den socialpædagogiske tilgang en væsentlig del af behandlingen, fortæller funktionsleder i Psykiatrisk Afdeling Vejle, Hanne Kristiansen.

– Vi har det sundhedsfaglige personale, som håndterer alt det medicinske – og så har vi socialpædagoger, som spiller en vigtig rolle i forhold til at motivere patienterne til forskellige aktiviteter. Vi skal jo støtte patienten hele vejen rundt, så de hos os både får behandlet deres psykiske sygdom

og et evt. misbrug, men samtidig trænes i at kunne fungere bedre socialt. Her er det pædagogiske personale nøglen til at opbygge relationer og skabe meningsfuld aktivitet, siger hun.

Samler det bedste ét sted

Baggrunden for de særlige pladser er bl.a. fem drab på ansatte på kommunale bosteder begået af psykisk syge. Det fik sidste år Folketinget til at beslutte at oprette 150 særlige pladser på landets psykiatriske sygehuse målrettet mennesker, der både slås med psykiske lidelser og et misbrug – og som i perioder kan være vanskelige at have boende på bostederne.

I Vejle stod man 1. marts i år som de første i landet klar med 15 nye sengepladser.

– Hele personalegruppen har været i gang siden 1. februar med et langt introforløb, hvor vi har lært om misbrug og psykiatri og været på konflikthåndteringskursus. Vi har også været på rundtur i kommunerne og besøgt bl.a. misbrugscentre og bosteder for at fortælle, hvad vi er for et tilbud. Og nu vil vi altså bare gerne i gang med arbejdet og bruge al den viden og de ambitioner, vi står med, siger Anne Kamp Thomsen.

Men heller ikke sengepladserne i Vejle blev bygget på en enkelt dag. Og de første mange uger stod de nye sengepladser da også tomme, fordi ingen kommuner ansøgte om at få en borger indlagt.

Det finder den administrerende sygehusdirektør for Region Syds psykiatrisygehus, Charlotte Rosenkrantz Josefsen, dog helt naturligt, fordi der er tale om en helt ny type tilbud.

– Vi ser de her sengepladser som en helt unik mulighed for at trække det bedste ud af behandlingspsykiatrien, misbrugsbehandlingen og socialpsykiatrien og samle det ét sted. Men det er klart, at man ude i kommunerne lige skal kende til os og forstå, hvad det er, vi tilbyder den her særlige gruppe patienter. Og det oplysningsarbejde er vi i fuld gang med, siger hun.

På rundtur i kommunerne

Temaarrangementer, dialogmøder, opsøgende besøg og åbne døre, hvis nogen skulle have lyst til

at få en rundvisning i det nye afsnit, er nogle af de tiltag, man har benyttet sig af i Vejle for at sprede budskabet om, at nu er de her altså, de nye særlige sengepladser.

– Det er selvfølgelig lidt frustrerende, at vi ikke har kunnet komme i gang fra dag ét. Men jeg synes, at vi har brugt ventetiden fornuftigt. Jeg har fx været på informationstur i Haderslev og Aabenraa Kommune, hvor jeg tog rundt på bosteder og misbrugscentre, så de kunne blive klogere på det her nye tilbud. Alle siger jo, at det er noget, vi mangler. Men udfordringen ligger selvfølgelig i, at de borgere, vi henvender os til, kun kan indlægges på frivillig basis, siger Anne Kamp Thomsen.

Her handler det i høj grad om at fortælle historien om noget helt nyt og unikt, som åbner op for en helhedsorienteret behandling af en lille gruppe mennesker, der kan være svære at placere

OPSTART Vi er med til at skabe noget helt nyt – og det er super spændende at være de allerførste til helt fra bunden at opbygge et stærkt tilbud til en kompleks gruppe borgere. Sådan fortæller socialpædagog Anne Kamp Thomsen (i midten), som her sidder med tre af de i alt 35 nyansatte medarbejdere på Psykiatrisk Afdeling i Vejle.

og rumme andre steder. Ofte fordi de er voldsomt udadreagerende og tumler med både psykiske lidelser og et misbrug.

– Det unikke ved det her nye tilbud er, at vi så at sige har hele pakken. Vi tager hånd om de psykiske lidelser, vi behandler misbrug – og vi træner de sociale færdigheder et og samme sted. Og fordi vi har alle de faglige kompetencer, der skal til for at tage hånd om de her borgere, kan vi lægge en samlet plan for, hvordan den enkelte borger bedst kommer videre efter tre til seks måneders indlæggelse hos os, siger Charlotte Rosenkrantz Josefsen.

De allersvageste borgere

Vejle Kommune er en af de ganske få kommuner, som rent faktisk har fået indlagt en patient i den nye afdeling – og som har kig på yderligere et par borgere som potentielle patienter. Men myndighedschef Yelva Jensen erkender, at den helt store udfordring ligger i at motivere borgerne til at se de særlige sengepladser som en god løsning.

– Målgruppen for de her sengepladser er de allerdårligste borgere. Og desværre er det jo oftest ikke dem, der er præget af den største egenindsigt og sygdomsforståelse. Derfor handler det meget om at finde de små åbninger, der er hos de her borgere, hvor vi kan nå ind til dem og motivere dem til at fjerne noget, de i første omgang ikke har lyst til, siger hun.

Og hvordan gør man så det, lyder det oplagte spørgsmål. For en indlæggelse kræver som sagt, at den pågældende borger frivilligt siger ja tak til tilbuddet.

– Vi skal i hvert enkelt tilfælde finde ind til det, der kan motivere borgeren. Hvis vedkommende fx står i en situation, hvor et stigende misbrug giver problemer eller måske er blevet smidt ud af sit bosted og endt på en lukket afdeling, fordi vedkommende har været voldelig, så forsøger vi at nå ind til dem lige der, hvor de har brug for hjælp og støtte, siger Yelva Jensen.

Hun tilføjer, at der ofte vil være tale om en langvarig og fælles indsats for at motivere borgeren.

– Vi involverer alle omkring borgeren såsom forældre, læge, sagsbehandler og misbrugsbehandler – og vi tager fat i borgeren selv for at høre, om vedkommende har lyst til at komme med op på tilbuddet og få en rundtur. De skal jo gerne selv se fordelene ved en indlæggelse netop her.

I Region Syd etableres yderligere 16 pladser på Psykiatrisk Afdeling Esbjerg senere på året. ■

Baggrund for de nye pladser

I efteråret 2016 blev Regeringen og alle Folketingets partier på nær Enhedslisten enige om at afsætte 400 mio. kr. til en handlingsplan til forebyggelse af vold på kommunale botilbud. Det skete efter en række voldelige og tragiske episoder på socialpsykiatriske botilbud over de senere år, hvor der blev begået fem drab.

Som en del af aftalen blev det vedtaget at oprette i alt 150 nye rehabiliterende psykiatriske sengepladser målrettet en særlig gruppe udsatte borgere med svære psykiske lidelser, en udadreagerende adfærd og evt. et samtidigt misbrug.

De 150 nye psykiatriske pladser åbner i løbet af 2018 og er fordelt med 47 i Region Hovedstaden, 32 i Region Midtjylland, 32 i Region Syddanmark, 23 i Region Sjælland og 16 i Region Nordjylland.

Vejen til et hverdagsliv

1. juni står de første syv af i alt 23 særlige psykiatriske sengepladser klar i Vordingborg. En helt ny type tilbud, hvor de rigtig komplekse borgere skal rustes til at klare hverdagslivet

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

Madlavning, tøjvask, daglig rengøring, havearbejde og indkøb er hverdagssystemer, de fleste mennesker kender til. Fremover skal den slags dagligdagsaktiviteter også indgå i behandlingen af de borgere, der indlægges på de nye særlige pladser på Oringe i Vordingborg.

Her placeres en af de nye såkaldt rehabiliterende psykiatriske afdelinger med i alt 23 sengepladser. De første syv åbner den 1. juni, mens de resterende 16 etableres sidst på året. Og med de særlige sengepladser er målet med behandlingen bl.a. at ruste patienterne til bedre at kunne klare sig socialt og praktisk efter indlæggelsen.

– Vi skal opbygge nogle kompetencer hos de her borgere, som de ikke har i forvejen, eller har glemt at bruge. Vi taler om de meget komplekse borgere, der ikke rigtig passer ind nogen steder. De har måske mange indlæggelser bag sig, de kæmper ofte med et kaotisk misbrug, uadreagerende adfærd og adskillige sociale og psykiatriske problemstillinger – og de skal i høj grad trænes i hverdagslivet.

Sådan fortæller leder af de særlige pladser i Region Sjælland Inge Fjordside. Hun er netop nu i fuld gang med at samle den tværfaglige personalegruppe, som skal arbejde på det nye tilbud.

– Her forener vi behandlings- og socialpsykiatrien med alt det bedste fra begge verdener, og vi ansætter derfor lige dele sundhedsfagligt og socialfagligt personale. Herunder naturligvis også socialpædagoger, som jeg har rigtig gode erfaringer med fra mit tidligere lederjob på et socialpsykiatrisk botilbud, siger lederen, som foreløbig har ansat 20 medarbejdere, hvoraf fem er socialpædagoger.

Jo flere aktiviteter jo bedre

I det nye tilbud arbejdes der ud fra troen på, at alle kan komme sig og få det bedre, hvis man støtter den enkelte borgers udviklingsproces ud fra borgerens ønsker, behov og håb for fremtiden. Der er derfor et stærkt fokus på rehabilitering ud fra dagligdagslivet. Tilbuddet har fx egen kok, og

tanken er, at borgerne, så vidt det er muligt, er med til både at lave mad, gøre rent, handle og lave havearbejde.

– Det er det lange seje træk, vi skal i gang med. Det kan da godt være, at vi selv skal bage bollerne de første ni gange. Men hvis borgeren er med til at ælte dejen den tiende gang, så bevæger vi os, siger Inge Fjordside, som samtidig fortæller, at alle medarbejdere ansat i det nye tilbud forpligter sig til fysiske aktiviteter.

– Vi skal altid have træningstøjet liggende, så vi fx kan gå en tur eller lave aktiviteter og gribe naturen omkring os, når der opstår uro eller angst. I det hele taget skal vi fokusere på det, den enkelte borger har brug for. Er man social angst, så skal vi måske prøve at køre i bus, gå på café eller købe ind – hele tiden med afsæt i, hvordan vi bedst ruste den enkelte borger til at klare livet, siger Inge Fjordside.

Bl.a. skal de nyansatte socialpædagoger være med til at udvikle meningsfulde aktiviteter og beskæftigelse.

– Min erfaring med den her gruppe borgere er helt klart, at jo mere vi er sammen, jo mere beskæftigelse og indhold vi putter ind i hverdagen som alternativer til bare at sidde og ryge smøger og drikke kaffe, jo færre konflikter får vi.

Ud og fortælle om tilbuddet

I løbet af maj vil alle medarbejdere blive oplært og introduceret til det nye tilbud, hvor de bl.a. skal arbejde med kognitiv terapi, kognitiv misbrugsterapi, psykoedukation, mentalisering og stemmehøring. Samtidig tager Inge Fjordside og hendes souschef rundt for at komme i dialog med regionens 17 kommuner og ikke mindst de borgere, som kunne have glæde af de nye særlige sengepladser.

– Vi skal ud og fortælle om vores tilbud og vores tilgang. Vi skal tale om frihed, åbne døre, medinddragelse og ønsket om det gode liv, og vi skal gøre det helt tydeligt både for kommunerne og borgerne, at vi ikke er et normalt tilbud, som de måske kender det fra en akut lukket afdeling. Vi er noget helt nyt og særligt – og langt mere end bare endnu en indlæggelse, lyder det fra Inge Fjordside.

Ifølge værdigrundlaget for de nye afsnit i Vordingborg er missionen med en længerevarende indlæggelse bl.a., at borgeren efter indlæggelsen ikke længere vurderes at være til nærliggende fare, at borgeren vil kunne udskrives til mindre indgribende foranstaltning end før, at et evt. misbrug er ophørt eller reduceret – og at borgerens fysiske og psykiske tilstand er forbedret. ■

Min erfaring med den her gruppe borgere er helt klart, at jo mere vi er sammen, jo mere beskæftigelse og indhold vi putter ind i hverdagen som alternativer til bare at sidde og ryge smøger og drikke kaffe, jo færre konflikter får vi

Inge Fjordside, leder af de særlige pladser, Region Sjælland

ANBRINGELSER

Love øger fokus på forældresamarbejde

Nye love, der skulle give stabilitet i anbragte børns liv, retter fokus mod vigtigheden af forældresamarbejde, viser evaluering. Støtte til forældrene og høj faglighed i myndighedsarbejdet er afgørende, mener næstformand i Socialpædagogerne

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Stabilitet og kontinuitet i anbringelsen. Det var nøgleordene, da folketinget i 2009 vedtog tre nye lovregler, som gjorde det muligt for socialrådgivere at anbringe helt små børn i tre år, uden at sagen genbehandles i mellemtiden, ligesom det blev muligt at forlænge en anbringelse af børn på ubestemt tid.

Reglerne bruges i få, meget alvorlige og konfliktfyldte

anbringelsessager – helt efter hensigten. Men de skaber dilemmaer for socialrådgiverne, når de skal balancere mellem barnets og forældrenes tarv. Det viser en ny evaluering af lovreglerne, som VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd har lavet.

‘Når en anbringelse fx forlænges på ubestemt tid – typisk, fordi barnet trives godt hos en plejefamilie og har en vanskelig relation til forældrene – skal sagsbehandleren i tiden derefter stadig afgøre, om og hvordan barnet skal se forældrene fremover. Det sætter samarbejdet med forældrene på prøve og kan skabe usikkerhed for barnet’, skriver VIVE i en pressemeddelelse.

Reel og ærlig dialog

Evalueringen peger på tre problematikker i samarbejdet med forældre i konfliktfyldte anbringelsessager: Forældrene føler ofte stor mistillid til kommunen, de oplever sig ikke til-

strækkeligt inddraget, og det er vanskeligt for socialrådgiverne både at skulle træffe indgribende afgørelser i familiernes liv og samtidig skabe det gode samarbejds-klima. Det gør, at forældrene modarbejder kommunen og kontinuiteten i anbringelsen.

– Det er vigtigt, at socialrådgiverne har fokus på reel og ærlig dialog med forældrene om de langsigtede perspektiver for anbringelsen – også, når der er risiko for, at barnet aldrig vil blive hjemgivet til forældrene, understreger seniorforsker Anne-Dorthe Hestbæk.

Det er næstformand Verne Petersen helt enig med seniorforskeren i.

– Vi ved, at det har betydning for stabiliteten i anbringelsen, at forældrene og børnene er hørt. Hvis forældrene skal arbejde med og ikke imod i de her sager, som naturligvis er vanskelige for forældrene at håndtere, skal vi, der er involveret i sagerne, være meget dygtige til både at være

myndighedspersoner og at være inddragende, siger hun.

Forskernes anbefaling er, at man systematisk anerkender forældrene, at man afsætter tilstrækkelig tid til møder med dem, og at man tildeler en neutral støtteperson. Det er helt på linje med Socialpædagogerne holdning, istemmer Verne Petersen.

– Forældrene er meget presede i de her sager, for uanset forældreevner er det deres børn, der skal anbringes. Det er en sorg, de skal bære på. Så jeg synes, at systemet skal bruge alle de værktøjer, der findes, til at støtte forældrene i den proces, siger hun og fortsætter:

– Desuden er forarbejdet i sagerne helt afgørende, når man skal træffe så indgribende afgørelser. Det vil sige, at man skal høre alle aktører, der har kendskab til sagen – inklusive forældrene. Grundighed og høj kvalitet i myndighedsarbejdet er vejen til stabilitet i anbringelsen. ■

MÅLING

Skulderklap til a-kassen

Medlemmerne er rigtig godt tilfredse med Socialpædagogerne a-kasse, viser ny måling

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

Venlighed og imødekommenhed, evne til at forklare sig forståeligt, viden og kompetence – og problemløsningssevne. Det er nogle af de

parametre, der er blevet målt på i en ny medlemstilfredshedsundersøgelse af syv forskellige a-kasser, herunder bl.a. a-kasserne hos BUPL, FOA og Socialpædagogerne.

Og sidstnævnte lægger sig flot i spidsen i undersøgelsen, der er gennemført af analysefirmaet Servicemind på baggrund af telefoninterviews med medlemmer, der har været i telefonisk kontakt med deres a-kasse. På spørgsmålet om

den overordnede tilfredshed ligger Socialpædagogerne medlemmer i gennemsnit på en tilfredshedsprocent på 89 pct. – nr. to på tilfredslisten er BUPL og Lærernes A-kasse, der hver scorer 85 pct. Det er især venlighed, viljen til at lytte samt forståelighed, Socialpædagogerne medlemmer er godt tilfredse med, viser målingen.

Som et medlem udtrykker det i kommentarfeltet i undersøgelsen: ‘Det har altid været

min fornemmelse, at man er i trygge i hænder hos Socialpædagogerne. Jeg har altid følt mig godt behandlet og bedre oplyst efter at have snakket med dem’.

Sidste år viste en større undersøgelse gennemført blandt 13.000 medlemmer af en række a-kasser, at hvis man bliver ledig, så er der størst og bedst hjælp at hente hos a-kasserne frem for fx i jobcentrene. ■

Læs om a-kassen på sl.dk/a-kasse

MAGTANVENDELSE

Klart nej til flytning uden samtykke

Det er en rigtig dårlig idé at åbne op for at kunne flytte voksne borgere med et handicap uden et klart samtykke, lyder det fra Socialpædagogerne og fire andre centrale organisationer i en fælles henvendelse til Folketinget

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Duer ikke. Sådan er dommen fra Socialpædagogerne og en række andre organisationer over et forslag om, at det fremover skal være muligt at flytte voksne borgere med et handicap uden deres samtykke – hvis blot en værge eller en såkaldt fremtidsfuldmægtig giver samtykke. Det er undergravende for den enkeltes retssikkerhed, og opfordringen til politikerne er ganske enkelt, at de ikke lytter til forslaget.

Opfordringen, der er sendt til alle Folketingets socialordførere, sundhedsordførere og boligordførere er underskrevet af Bjarne Hastrup, direktør i ÆldreSagen, Jon Krog, der er direktør i Selveje Danmark, Karen Stæhr, der er sektorformand i FOA, Majbrit Berlau, der er formand for Socialrådgiverne, og så af Socialpædagogernes formand, Benny Andersen.

Forslaget er en af de anbefalinger, der er kommet fra den arbejdsgruppe, der netop har givet reglerne om magtanvendelse på voksenhandicapområdet et ser-

vicetjek. Arbejdsgruppen under Ankestyrelsen kom med sine anbefalinger i april, og gruppens samlede rapport lægger op til de kommende måneders politiske drøftelser om magtanvendelsesreglerne.

Generelt tog Socialpædagogerne godt imod de anbefalinger, der kom fra arbejdsgruppen (se seneste nummer af Socialpædagogen), men forslaget om flytning uden samtykke bør ikke få nogen gang på jord, mener altså forbundet og de andre underskrivere.

I henvendelsen peger organisationerne på, at 'det er problematisk at lade en så væsentlig beslutning bero på enighed med en værge eller fremtidsfuldmægtig':

'En værge kan være en advokat, der er værge for op til adskillige borgere, og kender derfor ikke med sikkerhed borgerens ønsker. En værge eller fremtidsfuldmægtig kan også være en pårørende – fx en forælder eller et barn til en voksen. Det kan for nogle pårørende være svært at vurdere kommunens anbefaling om, at flytning er det bedste for borgeren', hedder det.

Organisationerne opfordrer til at 'løse de reelle problemer i stedet for at forringe retssikkerheden' – fx når det handler om, at kommunerne oplever problemer i samarbejdet med Statsforvaltningen. Og organisationerne vil samtidig have, at klager over en beslutning om flytning skal have opsættende virkning, da det ellers kan få dramatiske konsekvenser for den enkelte. ■

NOTER

Netværkspulje til plejefamilier

Socialstyrelsen har udmeldt en ansøgningspulje på 5 mio. kr., der skal støtte netværksskabende aktiviteter for anbragte børn og unge og deres plejefamilier. Aktiviteterne skal give børnene mulighed for at dele deres tanker og oplevelser med andre børn i samme situation, ligesom plejefamilierne skal have mulighed for at vende nogle af de udfordringer, de står over for i det daglige, med ligesindede. Pengene kan søges af organisationer, der allerede tilbyder eller ønsker at tilbyde netværksskabende aktiviteter for anbragte børn og unge og plejefamilier.

lhe

Danskerne: Offentligt ansatte er kompetente

Otte ud af ti danskere mener, at de offentligt ansatte er dygtige til deres arbejde, mens fire ud af ti mener, at de har for dårlige betingelser for at udføre deres arbejde. Det viser en ny meningsmåling fra tænketanken Cevea, skriver Ugebrevet A4. I alt er 1.119 borgere blevet spurgt, og i målingen erklærer godt fire ud af ti, at de er uenige eller helt uenige i, at de offentligt ansatte har gode muligheder for at udføre deres arbejde. Sagt med andre ord, så er rammerne for de offentligt ansatte ikke gode nok, vurderer direktør i Cevea, Kristian Wiese: 'Koblingen er interessant. På den ene side siger folk, at de har en god oplevelse med velfærdssamfundet, men de siger også, at vilkårene for, at arbejdet udføres, er svære. Borgerne oplever, at medarbejderne har travlt, og at medarbejderne ikke kan yde den service, de gerne vil', siger han til Ugebrevet A4.

tlh

Grundbog fejres med konference

Det er ikke hver dag, at en ny grundbog om et af de centrale arbejdsområder for socialpædagoger ser dagens lys. Men i slutningen af maj udkommer 'Udviklingshæmning – en grundbog', der udgives af Center for Oligofreni psykiatri og Oligofreniforeningen. Det markeres på dagen med en konference den 30. maj, hvor man kan møde en række af bidragsyderne til bogens 21 kapitler. Bogen kommer godt rundt om emnet med bidrag om bl.a. fysio- og ergoterapi, psykologi og pædagogik. Andre kapitler ser fx på overgangen mellem barn og voksen og på, når alderdommen og måske også demensen sætter ind. Endelig gives ordet også til de udviklingshæmmede mennesker selv og deres pårørende. Konferencen holdes på Diakonkolen i Højbjerg i Aarhus, og alle deltagere får et eksemplar af den nye bog. Læs mere om konferencen på www.oligo.nu

jni

Bogstøtten reddet fra lukning

De stod til at miste det årlige tilskud på 3,2 mio. kr. Men nu er tilbuddet Bogstøtten ikke længere lukningstruet. Bogstøtten tilbyder psykisk sårbare faglig og personlig vejledning til at komme igennem studiet – og til at tackle et svært liv med psykiske problemer. Men da Socialforvaltningen i Københavns Kommune meldte ud, at de ikke længere ville yde tilskud til det 23 år gamle tilbud under dagtilbuddet Fountain House, gik en større kampagne i gang for at redde Bogstøtten. Brugere og eksperter stod frem og kaldte en lukning for en menneskelig katastrofe – og politikerne har altså lyttet. For sidst i april meldte Socialforvaltningen ud, at spareforslaget var droppet. Hver måned bruger mere end 80 studerende Bogstøtten, og i 2017 gennemførte 26 studerende deres uddannelser med Bogstøttens hjælp.

tlh

FAMILIEPÆDAGOGIK

De oplever mere stabilitet i deres liv. Der er mindre kaos og færre sammenbrud i familierne. Og både børn og voksne har en større trivsel i deres hverdag

Simon Rødgaard Pedersen, socialpædagog, cand.pæd.soc. og projektleder

Familierne kommer videre

Bostedet Ellengården i Aarhus har succes med at hjælpe boligløse børnefamilier videre i deres liv, viser undersøgelse. Socialpædagogisk indsats hjælper til at få styr på det kaos i hverdag og relationer, der ofte ligger bag selve boligproblemet

Af Steen Kabel, nyhedsrum@sl.dk

Foto: Rasmus Baaner

Virker det, vi laver? Og har det en effekt på længere sigt? For at give et præcist svar på de spørgsmål, som mange stiller sig i det daglige, har Bostedet Ellengården i Aarhus gennem en videnskabelig pilotundersøgelse set nærmere på effekterne af deres indsats over for boligløse familier.

Og ja, en stor del af de børnefamilier, der har boet på stedet, klarer sig godt i deres fremadrettede liv. Det gælder både i forhold til deres bolig-situation, forsørgelsesgrundlag samt børnenes trivsel i daginstitutioner og skoler.

Pilotundersøgelsen viser, at en stor gruppe af de 40 familier, der har deltaget i undersøgelsen, har fået en bedre og mere stabil tilværelse i dag. Flere af forældrene er i job eller under uddannelse. Flere familier er selvhjulpne uden kommunale foranstaltninger. De har haft en stabil boligsituation i flere år. Og børnene har en stabil hverdag i forhold til dagtilbud, skolegang og kammeratskaber.

– Undersøgelsen viser os, at mange af børnefamilierne har fået noget med sig herfra, som har en livsvarig, positiv effekt på deres liv. De oplever mere stabilitet i deres liv. Der er mindre kaos og færre sammenbrud i familierne. Og både børn og voksne har en større trivsel i deres hverdag, siger socialpædagog og cand.pæd.soc. Simon Rødgaard

Pedersen, som har været daglig projektleder og forfatter til undersøgelsen.

Forstander Jacob Thiesen nikker og tilføjer:

– Vi tilbyder krisehjælp og en socialpædagogisk indsats i forhold til boligløse familier, der står i en akut situation, hvor det hele er kaos for dem. Og vi har hele tiden haft en oplevelse af, at vi er gode til at hjælpe familierne ud af deres umiddelbare krise. Men vi har været mere usikre på, hvilken effekt vores indsats har haft på længere sigt for familierne. Det ved vi lidt mere om nu – og det får stor betydning for, hvordan vi fremadrettet skal tilrettelægge vores socialpædagogiske indsats.

Derfor fremhæver forstanderen, at der er et spændende læringsperspektiv i at lave en videnskabelig undersøgelse, hvor man kigger sig selv i kortene for at blive klogere på sin egen praksis. Det har der måske ikke været så meget tradition for inden for det socialpædagogiske felt og på Bostedet Ellengården.

Flere i job og under uddannelse

Den kvantitative del af undersøgelsen tegner et nuanceret billede af, hvor i livet de børnefamilier, der boede på Ellengården i 2013-2015, befinder sig i dag. Rammen for undersøgelsen er inspireret af en række parametre, som VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd har opstillet som indikatorer, der kendetegner boligløse børnefamilier. Det drejer sig om:

- Antal flytninger.
- Forsørgelsesgrundlag.
- Samlever.
- Kommunale foranstaltninger.
- Børnenes daginstitution, skole og kammeratskaber.
- Antal anbringelser.

Af undersøgelsen fremgår det, at 23 pct. af familierne ikke længere er på kontakthjælp. 8 pct. af familierne har fået en selvstændig lønindtægt.

5 pct. er blevet selvstændige og 13 pct. er under uddannelse. Samtidig klarer 55 pct. af familierne sig helt uden kommunens hjælp i forhold til deres sociale og familiemæssige forhold.

– Tallene viser, at vi er med til at give familierne nogle værktøjer til, hvordan de kan strukturere deres liv både økonomisk og familiemæssigt på en ny måde, så de ikke havner i de samme kaotiske situationer, som gjorde, at de i sin tid blev boligløse, pointerer Simon Rødgaard Pedersen og fortsætter:

– Eksempelvis kan vi også se af undersøgelsen, at familierne har fået meget bedre styr på deres børns liv. 83 pct. af børnene bor hjemme hos familien. 55 pct. af børnene har beholdt deres skole- og dagtilbud. 60 pct. af børnene har beholdt deres kammerater, og 35 pct. har fået nye venner. Det viser, at de mange samtaler og de strategier, familierne tilegner sig, når de bor her, er de faktisk i stand til at videreføre, når de flytter i egen bolig. Og det er meget tilfredsstillende for os at have den viden.

Handler om identitetskrise

Jacob Thiesen peger også på, at undersøgelsen er med til at gøre det tydeligt, at der er meget mere på spil end blot boligsituationen i de familier, der henvender sig til Ellengården.

– Vi er blevet mere bevidste om, at det ikke kun handler om, at familierne af forskellige konkrete årsager er blevet boligløse, når de kommer til os. Der ligger som regel en mangfoldighed af økonomiske problemer, sociale problemer og samlivsproblemer bag den enkelte families situation. Og det er de bagvedliggende problemstillinger, vi

skal arbejde med sammen med familierne, siger forstanderen og tilføjer:

– Det handler måske også om, at det enkelte familiemedlem – den ene forælder og et af børnene – er i en identitetskrise, og det skal vi være skarpe på, når vi møder dem. Eksempelvis har vi ikke altid været så gode til at håndtere de mænd, der kan være lidt grove og afvisende i deres adfærd.

STRUKTUR Bostedet Ellengården i Aarhus giver boligløse børnefamilier værktøjer til at strukturere både økonomi og familie på en ny måde, så de styrer uden om det kaos, der tidligere førte til deres boligløshed.

Om undersøgelsen

'De boligløse børnefamilier' er en undersøgelse af hvilke faktorer, der har betydning for, at boligløse familier klarer sig bedre fremadrettet i livet efter en boligløs situation. Undersøgelsen er gennemført som en kombination af en kvantitativ og kvalitativ undersøgelse.

Den kvantitative del undersøger, hvor 40 familier, der tidligere har boet på Ellengården, befinder sig i dag i forhold til en række udvalgte indikatorer, der ifølge VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd kan siges at være kendetegnende for boligløse børnefamilier.

Den kvalitative del undersøger – via interview med 15 tidligere beboere – hvilke faktorer, der på baggrund af familiernes ophold på Ellengården kan siges at medvirke til, om de fremadrettet har oplevet udvikling og stabilitet i livet.

Undersøgelsen er udarbejdet af socialpædagog og cand.pæd.soc. Simon Rødgaard Pedersen og er støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond.

EVIDENS Virker det vi laver, har medarbejderne på bostedet Ellengården i Aarhus spurgt sig selv. For at finde svaret, har de lavet en videnskabelig undersøgelse af deres indsats over for boligløse børnefamilier.

– Men det kan være et udtryk for, at de har mistet deres livsgrundlag og stolthed, måske fordi de oplever, at det er ydmygende at stå på gaden med sin familie. Og så kommer de efterfølgende herind i et kvindedomineret univers, hvor de måske ikke altid føler sig forstået og respekteret som mænd. De mænd skal vi blive bedre til at møde på deres egne præmisser. Det er nogle af de læringsperspektiver, vi kan trække ud af undersøgelsen, understreger forstanderen.

Forskellige selvforståelser

Den kvalitative del af undersøgelsen viser, at beboerne har meget forskellige oplevelser af, hvorfor de er flyttet ind på Ellengården. For en del af dem handlede det i deres selvforståelse udelukkende om, at de var blevet boligløse. De betragtede det

typisk som et midlertidigt ophold, indtil de havde fået en ny bolig, og derfor oplevede de det nogle gang som grænseoverskridende at være der.

Som en af beboerne siger:

'Jeg følte, at jeg var én af de kvinder, der skulle kontrolleres, fordi jeg ikke kunne tage vare på mine børn. Men jeg var der kun, fordi vores hus havde skimmelsvamp'.

Det har også givet stof til eftertanke hos personalet på Ellengården.

– Hvis beboerne i deres selvpfattelse ikke oplever sig som en familie, der har brug for støtte til at komme godt videre i deres egen bolig, så har de vanskeligt ved at koble sig på de pædagogiske indsatser, som vi arbejder med. Og det skal vi blive bedre til at differentiere imellem, siger Simon Rødgaard Pedersen.

Mens andre familier oplevede forløbet som et vellykket socialiseringsforløb, som grundlæggende har været med til at forandre deres liv til det bedre, viser undersøgelsen samtidig, at en del af beboerne ikke har opnået en varig effekt af opholdet.

– Det er her, at vi skal bruge undersøgelsen til at blive endnu bedre og skarpere på, hvordan vi kan understøtte familierne i at få et bedre liv, når de har været igennem et forløb hos os, understreger forstander Jacob Thiesen. ■

DE BOLIGLØSE BØRNEFAMILIER

Citater fra rapporten 'De boligløse børnefamilier', hvor tidligere beboere fortæller om, hvordan de har oplevet opholdet på Ellengården:

– Det var meget kaotisk og stressende at blive boligløs. Man står der og er nødt til at flytte og tænker, hvad gør man så? Det er et stort skridt at søge hjælp – det er virkelig grænseoverskridende. I bund og grund er jeg et meget privat menneske.

– Det blev min redning, at jeg flyttede ind på Ellengården. Ellers ved jeg ikke, hvad der var sket. Så var jeg måske kommet på den lukkede.

– Det var første gang i mit liv, at jeg havde så mange mennesker, der skulle hjælpe mig. Jeg var ikke så vild med det. Jeg har været vant til at passe mig selv.

– Man bliver stærkere af de ting, man oplever. Og jeg føler, at denne oplevelse har gjort mig stærkere, og nu vil jeg gøre alt for mine børn.

– Der er ikke nogen, der ønsker at være sådan et sted – for din identitet bliver taget fra dig, fordi du er under kommunen, og du føler dig overvåget konstant. Hvornår ryger ungerne, og hvornår ryger de ikke? Jeg har været på institution, da

jeg var ung, så jeg kender systemet. Men det har gjort, at jeg er meget stærk i dag og vil klare mig selv.

– Jeg fik tildelt en kontaktperson, som var meget omsorgsfuld – var god til at sætte sig ind i min situation. Hun var oprigtig. Hun ville gerne hjælpe, og hun lyttede.

– Jeg fik hjælp til en ny bolig og blev bedre til at strukturere hverdagen og til at være en god mor. Jeg var selv udsat for meget vold som barn, så jeg havde svært ved at sætte de rigtige grænser. Jeg fik hjælp til at strukturere vores liv – og vi trives bedre som en familie nu.

FAMILIEPÆDAGOGIK

Her kan de få styr på kaos

På Ellengården i Aarhus er den vigtigste opgave for medarbejderne at skabe orden i det kaos, der kendetegner de boligløse familier, så de igen kan klare holde styr på et liv egen bolig. Og boligløsheden er oftest kun en del af problemet

Af Steen Kabel, nyhedsrum@sl.dk

Foto: Rasmus Baaner

Det hænder, at en familie ringer på hoveddøren og gerne vil flytte ind på Ellengården, fordi familien akut står uden bolig. Så handler det for medarbejderne i første omgang om at hjælpe familien med at få tag over hovedet og få skabt lidt ro i familien.

Men i de fleste tilfælde ankommer familierne til Ellengården efter en henvendelse via en fami-

lierådgiver eller anden myndighed, hvorefter der efterfølgende er en visitationssamtale.

Uanset hvordan kontakten bliver etableret, så er den kaotiske boligsituation i de fleste tilfælde dog langt fra familiens eneste problem.

– Mange af familierne, som bor her, kæmper med mange andre vanskeligheder end deres boligløshed. Det kan dreje sig om vold i familien, misbrugsproblematikker, samlivsproblemer, psykiske problemer og en kaotisk økonomi. Derfor er det vigtigt, at vi hurtigt kommer ind til kernen af, hvad familierne har brug for hjælp til, så vi kan støtte dem i at få skabt ro og mere orden i deres ofte kaotiske situation, siger familiepædagog Birgitte Lund.

– Vi tager følgeskab med familien fra starten af. Det betyder, at vi observerer dem de første to-tre døgn, de er her. Her møder vi dem med et åbent sind i forhold til deres måde at være i verden på. Det kan være i forhold til, hvordan de organiserer familiens hverdag, som fx hvordan de får børnene op om morgenen og i skole. Vi er

Når familien er i krise, bliver forældrene ofte opslugt af sig selv og deres egne problemer. Derfor har vi en vigtig opgave i at være med til at sætte særlig fokus på børnenes situation, så de ikke kommer i klemme i forhold til forældrenes krise

Sanne Maria Jensen, familiepædagog, Ellengården

nysgerrige på, hvordan familiens struktur er, og hvordan familiens indbyrdes samspil fungerer. På den måde danner vi os et førstehåndsindtryk af de udfordringer, som familien står i, pointerer Sanne Maria Jensen, der også er familiepædagog.

Med det som udgangspunkt planlægger personalet efterfølgende en systematisk og målrettet indsats sammen med familierne med henblik på at få familien på fode igen, således at de på sigt kan få skabt sig deres egen tilværelse i egen bolig.

Systemisk tilgang

På Ellengården arbejder man grundlæggende ud fra en systemisk tilgang. Det betyder, at man ser familien som et samlet system, hvor forældre og børn udgør hinandens forudsætninger. Derfor er fokus i høj grad på at støtte familierne i at samarbejde omkring deres samlede situation, så både forældre og børn bliver inddraget og oplever stabilitet og udvikling i deres livssituation.

– Vores udgangspunkt er, at familierne gør det så godt, de kan, ud fra de muligheder og forudsætninger, de hver især har. Vores erfaring er, at når familien er i krise, bliver forældrene ofte opslugt af sig selv og deres egne problemer. Derfor har vi en vigtig opgave i at være med til at sætte særlig fokus på børnenes situation, så de ikke kommer i klemme i forhold til forældrenes krise, siger Sanne Maria Jensen.

– Vi er nysgerrige og undersøgende i forhold til hele familien. Vi tager udgangspunkt i de ting, vi kan se, der fungerer, men samtidig er vi også med til at afdække, hvor der er nogle problemer og

udfordringer, som familien skal øve sig i, mens de bor her, understreger Birgitte Lund.

Det anerkendende møde

Når en familie har sagt ja tak til at blive indskrevet på Ellengården, er det helt afgørende for det videre forløb, hvordan de bliver taget imod.

– Mange af familierne oplever det som meget grænseoverskridende, at de er nødt til at flytte ind hos os, så derfor har det stor betydning, hvordan de bogstaveligt talt bliver mødt i døren. Vi gør meget ud af at møde familierne på en anerkendende måde, så vi kan få etableret en god relation fra starten af, siger Birgitte Lund.

– I starten gør vi derfor meget ud af at lære familien bedre at kende samtidig med, at familien skal have mulighed for at finde ro, så vi sammen kan få skabt et overblik over deres situation i forhold til økonomi, flytning, kommende bolig samt børnenes institution eller skole, fortæller Sanne Maria Jensen og fortsætter:

– Man kan sige, at vi møder familien der, hvor den er på godt og ondt. Og så sammensætter vi indsatsen ud fra det. På den måde oplever både børn og forældre, at de bliver set, hørt og anerkendt som de mennesker, de er. Det er en vigtig del af den systemiske tilgang.

Men samtidig gør medarbejderne det klart for familierne, at de forventer, at de er indstillet på at samarbejde under opholdet – for uden et konstruktivt samarbejde, bliver det svært for medarbejderne at skabe forudsætningerne for, at forældrene kan rykke sig i en positiv retning.

Udredning og opholdsplan

I løbet af de første fire uger foretager medarbejderne en udredning af familierne på baggrund af deres observationer af, hvordan familien fungerer i hverdagen: Hvordan er samspillet i familien? Hvordan fungerer forholdet mellem børn og forældre?

Hvor er familiens styrker, og hvor opleves deres udfordringer? Derefter udarbejder medarbejderne en opholdsplan sammen med den enkelte familie.

– I opholdsplanen opstiller vi nogle konkrete mål ud fra SMART-modellen, der er til at arbejde med for familien. Det betyder, at målene skal være Specifikke, Målbare, Attraktive, Realistiske og Tidsbestemte. De skal med andre ord være så konkrete og overskuelige, så der er mulighed for, at familierne oplever fremskridt og udvikling. Et mål

Om Ellengården

Bostedet Ellengården tilbyder midlertidigt ophold til familier med børn under 18 år, som ikke kan opholde sig i egen bolig, samt enlige kvinder uden hjemmeboende børn. Bostedet Ellengården ligger i det nordlige Aarhus og råder over 24 værelser og lejligheder.

Bostedet Ellengården er en selvejende institution, som er tilknyttet Jysk Børneforsorg Fredehjem. Stedet blev oprettet i 1988 og drives efter servicelovens § 110. Ellengården har driftsoverenskomst med Aarhus Kommune.

kan være at få ryddet ordentligt op efter aftensmaden. Eller det kan være at sørge for, at det beskidte vasketøj ikke ligger og flyder på badeværelsesgulvet, siger Birgitte Lund og tilføjer:

– Og så bliver det hurtigt tydeligt for os, hvor problemerne i familierne er. Vi oplever ofte, at familierne til visitationssamtalerne giver udtryk for, at de ikke har store udfordringer i deres familieliv. Dog oplever vi, at vi omvendt hurtigt får spottet, hvis der er områder, hvor familien har udfordringer.

De udfordringer kan fx være børn, der har meget fravær fra skolen eller familier, der generelt har svært ved at opretholde en struktur i hverdagslivet. I disse situationer kan familiepædagogerne hurtigt komme i gang med at støtte og hjælpe familien til at få en bedre struktur.

Tværfagligt samarbejde

På Ellengården er der også ansat to socialrådgivere. De er med til at understøtte den helhedsorienterede indsats, som skal hjælpe familierne til at blive i stand til at klare sig selv i deres egen bolig.

– Når vi får familierne til at fortælle om deres hverdag og de udfordringer, de har med at få hverdagslivet til at hænge sammen, er det som en Pandoras æske, der åbner sig. Det viser sig næsten altid, at familierne har flere problemstillinger, end der eksempelvis kommer frem under visitationssamtalen, når vi først kommer ind bag facaden, siger Birgitte Lund og tilføjer:

– Der kan være udfordringer i forhold til børnenes trivsel og skolegang. Der kan være store økonomiske problemer i familien. Og der kan være manglende kontakt til de rette myndigheder.

Derfor er det vigtigt, at familierne også har mulighed for at få en samtale med en socialrådgiver.

Det er de to familiepædagogers oplevelser, at familierne selv er gode til at sondre mellem, hvornår de har brug for socialrådgivernes hjælp, og hvornår det er familiepædagogerne, de skal komme til.

Udslusning

Udslusningen er også en vigtig del af den samlede indsats på Ellengården, der har som et erklæret mål, at familierne skal sluses ud til en almindelig bolig i løbet af tre til ti måneder.

– I forhold til udslusningen af familierne har vi forskellige muligheder. Vi har en aftale med den akutte boligliste i Aarhus, hvor vi har seks udslusningslejligheder til rådighed, som familier kan flytte ud i. Hvis de siger ja, følger vi med i en toårig periode, hvor de får den nødvendige støtte og hjælp til at få bygget en ny hverdag op, siger Birgitte Lund.

– Hvis familierne flytter ud i en helt almindelig bolig med egen lejekontrakt, tilbyder vi at komme på to opfølgende besøg, hvis familierne ønsker det. Her får vi snakket om, hvordan det går med at få børnene i skole eller daginstitution. Om der er styr på økonomien og betalingen af huslejen. Det kan også være, at vi følger med til et møde i kommunen eller hos lægen, siger Sanne Marie Jensen og tilføjer afslutningsvis:

– På den måde arbejder vi målrettet på at sikre, at familierne får etableret den bedst mulige base for, at de bliver i stand til at klare sig selv fremadrettet og dermed – forhåbentlig – ikke bliver boligløse igen. ■

PAUSE På Ellengården er det overordnede mål med indsatsen, at familierne skal sluses ud til en almindelig bolig efter tre til ti måneders midlertidigt ophold på det aarhusianske bosted.

De glemmer hinanden

Familiesamtaler er et centralt redskab på Ellengården – et fælles sprog, gensidig forståelse mellem børn og forældre og en afdækning af tabubelagte problemer er afgørende for at fremtidssikre familierne

Af Steen Kabel, nyhedsrum@sl.dk
Foto. Rasmus Baaner

Når familierne kommer til Ellengården, oplever personalet ofte, at et af problemerne er, at kommunikationen i familien enten er gået helt i stå, eller der er en meget negativt ladet kommunikation på grund af de mange problemer, som familierne typisk står i.

En del af den systemiske tilgang er, at personalet afholder familiesamtaler. Ved at bruge familiesamtalen som redskab ønsker personalet at vise

familierne, at det er vigtigt, hvad alle i familien har at fortælle om deres oplevelser af, hvordan familiens samspil udfolder sig. Ved familiesamtalerne er hele familien samlet om at sætte ord på, hvordan familien tidligere har haft det med hinanden. Hvad der har været svært, og hvilke drømme der er for fremtiden.

Som udgangspunkt tager den første familiesamtale afsæt i børnenes oplevelser af hinanden. Børnene skal beskrive hinanden som søskende. Det kan eksempelvis handle om, hvad lillebror kan lide at lave. Hvad han er god til. Hvad han har savnet. Og hvad han gør, når han er ked af det.

– Familiesamtalen er en samtale, som skal være med til at skabe en øget bevidsthed om, hvordan medlemmerne af familien har haft det sammen. Samtidig skal samtalen være med til at sætte fokus på, hvordan familiemedlemmerne oplever deres nuværende situation med henblik på at skabe de forandringer, der gerne skal ske under opholdet på Ellengården, siger Sanne Maria Jensen.

DIALOG Via familiesamtaler får medarbejderne på Ellengården alle i familien – både børn og forældre – til at sætte ord på, hvordan de oplever situationen og samspillet i familien.

– Ja, vi bruger samtalerne til at tale sammen med familien om, hvordan både børn og voksne oplever det at være her. Det er vores erfaring, at forældrene nemt kan komme til at glemme børnenes perspektiv, når de selv er i krise. Derfor gør det ofte et dybt indtryk på dem, når børnene får mulighed for at fortælle, hvordan de har oplevet familiens situation, og hvad det har gjort ved dem, tilføjer Birgitte Lund og fortsætter:

– Det er også godt for forældrene at høre og mærke, hvordan søskende ofte passer på hinanden og beskytter hinanden, når forældrene er i en situation, hvor de ikke er så gode til at være opmærksomme på børnenes behov.

Vold i familien

Det er ofte via disse familiesamtaler, at personalet bliver opmærksom på nogle af de problemstillinger, der kan være mere eller mindre skjulte eller tabubelagte i familierne.

Eksempelvis fortæller Sanne Maria Jensen om en familiesamtale, hvor en far havde været volde-

Det blev tydeligt, at mor og de tre børn ikke havde et sprog for at tale sammen om nogle af de fælles oplevelser, der var forbundet med volden. Men via familiesamtalen fik vi åbnet op for, hvordan de hver især havde oplevet volden, og hvordan det havde påvirket dem dengang og nu

Sanne Maria Jensen, familiepædagog, Ellengården

lig, men de havde ikke talt om det i familien, så derfor havde børnene heller ikke fået bearbejdet de voldsomme oplevelser.

– Det blev tydeligt, at mor og de tre børn ikke havde et sprog for at tale sammen om nogle af de fælles oplevelser, der var forbundet med volden. Men via familiesamtalen fik vi åbnet op for, hvordan de hver især havde oplevet volden, og hvordan det havde påvirket dem dengang og nu. Et forløb med flere familiesamtaler hjalp familien med at få skabt et rum og et sprog, som de kunne benytte til at få bearbejdet og støttet hinanden i forhold til de mange voldsomme oplevelser, pointerer Sanne Maria Jensen og tilføjer:

– Familiesamtalen blev dermed et støttende redskab, som familien anvendte efterfølgende – også uden, at vi nødvendigvis behøvede at være til stede.

Birgitte Lund har haft en tilsvarende oplevelse med en mor og et par børn, hvor moderen havde været misbruger i mange år. Her fik børnene også mulighed for at sætte ord på deres oplevelser.

– Her sad børnene for første gang og fortalte deres mor om, hvordan de har oplevet hendes misbrug. Det var en meget stærk oplevelse for moderen, fordi de aldrig før havde snakket om, hvad misbruget har gjort ved børnene. Så det blev hun dybt påvirket af, siger Birgitte Lund.

Hele familiens problem

Disse to eksempler illustrerer, hvordan den systemiske tilgang kan være med til at åbne op for at samtale om problemerne i familien, således at problemer med eksempelvis vold eller misbrug ikke bliver et individuelt problem, men hele familiens problem. Men målet er også, at hele familien er med til at skabe den positive forandring, der kan opstå, når man ser og lytter på hinandens fortællinger om det, der er svært.

– Via dette systemiske greb får familien et fælles sprog, som de kan bruge til at tale sammen og få bearbejdet de oplevelser, de har om det, der er svært at håndtere. Vi oplever, at det er meget forløsende for familierne at få åbnet op for de svære og forbudte følelser. Og det gør, at de efterfølgende bedre kan støtte hinanden i at komme videre i tilværelsen sammen, understreger Sanne Maria Jensen. ■

PSYKIATRIUDSPIL

Som socialpædagoger kan vi være med til at støtte psykisk sårbare børn og unge i at kunne mestre deres hverdag, så de undgår at droppe ud af skolen, og så de bliver fastholdt i sociale aktiviteter med familie og venner

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

Nyt behandlingstilbud til børn og unge

Der er stor efterspørgsel på hjælp til at håndtere psykiske lidelser blandt børn og unge. I et nyt udspil lægger bl.a. Danske Regioner op til at etablere et tilbud, som spotter de udsatte børn tidligere og sørger for, at de får den rette hjælp

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Sidste år var 35.000 børn og unge i psykiatrisk behandling. Men der er stadig for mange, som går ubehandlede rundt. Det får et firkløver bestående af Danske Regioner, Dansk Psykolog Forening, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab og Bedre Psykiatri til at foreslå et nyt behandlingstilbud til børn og unge med psykiske lidelser.

Ifølge det samlede udspil er der et akut behov for et nyt tilbud i børnenes nærmiljø målrettet de børn og unge, som kæmper med ensomhed og mildere former for angst og depression, og som ikke nødvendigvis skal have behandling i den regionale psykiatri.

– Lærere og praktiserende læger er ofte de personer, som spotter, når børn og unge ikke trives, men de mangler et professionelt tilbud at henvise til. Psykologbehandling har flere steder vist sig at virke rigtig godt mod angst og depression, og det skal være en fast del af

det nye tilbud, siger formanden for Sundhedsudvalget i Danske Regioner, Ulla Astman.

Alle under samme tag

Det nye behandlingstilbud skal ifølge forslaget oprettes i alle kommuner. Grundtanken er at samle al ekspertise under ét tag, hvor behandlingen også foregår. I Socialpædagogerne bakker næstformand Verne Pedersen op om ideen med at forankre indsatsen i kommunerne.

– Forebyggelsen skal ske med afsæt i de unges hverdag, og derfor er det vigtigt, at indsatsen forankres i kommunerne, hvor man kan fastholde de unge i deres eget miljø. Det er fagfolkene i kommunerne, der er tæt på børnene og de unges hverdag – og det dem, som har kompetencerne til at tage hånd om de unge, siger hun og tilføjer, at det nye forslag er et skridt i den rigtige retning.

– Vi ser en rigtig kedelig udvikling, hvor flere og flere psykisk sårbare børn og unge har det svært. Det skal vi vende. Det bør være en central del af den kommende Psykiatriplan 2, og derfor er det et spændende bud, vi nu ser fra Danske Regioner, Dansk Psykolog Forening, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab og Bedre Psykiatri.

Ifølge Verne Pedersen er det også positivt, at et nyt tilbud ifølge forslaget skal bygge på et stærkt tværfagligt fundament, hvor der også er plads til socialpædagogisk faglighed.

– Som socialpædagoger kan vi være med til at støtte psykisk sårbare børn og unge i at kunne

mestre deres hverdag, så de undgår at droppe ud af skolen, og så de bliver fastholdt i sociale aktiviteter med familie og venner, siger hun.

Den rette hjælp i tide

Ideen med det nye tilbud er, at fx en folkeskolelærer, en pædagog eller en sundhedsplejerske kan henvende sig direkte til fagfolk, hvis de mener, at et barn har brug for hjælp. Det enkelte kommunale tilbud kan så få rådgivning fra den regionale psykiatri og selv tilrettelægge indsatsen efter behov.

– Vi kan se en markant stigning i antallet af børn og unge, der mistrives, og alt for mange af dem udvikler deciderede psykiske lidelser, selvom vi kan forebygge det. Det er på tide, at vi realiserer en tidlig, kvalificeret indsats og etablerer et nært samarbejde mellem kommuner og regioner, så indsatsen sker i børnenes og de unges nærmiljø, siger formand i Dansk Psykolog Forening Eva Secher Mathiasen. ■

Download udspillet i pdf-format via www.kortlink.dk/ltfjb

Misbrug og psykisk sygdom skal behandles sammen

Ét samlet behandlingstilbud til mennesker med psykisk sygdom og misbrug – placeret i regionerne. Sådan lyder forslaget i et andet nyt udspil fra Danske Regioner, Lægeforeningen, Bedre Psykiatri og Dansk Psykiatrisk Selskab.

I dag er behandlingen delt, så stof- og alkoholafhængighed behandles i kommunen, undtagen når man er indlagt, mens behandling for psykisk sygdom hører under regionerne. Men i udspillet lyder det, at regionerne har de sundhedsfaglige kompetencer til at løfte den samlede opgave, hvilket vil sikre det enkelte menneske ét samlet behandlingsforløb med fokus på alle problemstillinger.

I KL er man dog ikke begejstret for forslaget om et samlet regionalt behandlingstilbud. Ved at adskille misbrugsbehandlingen fra de sociale indsatser risikerer man at forværre situationen for den brede gruppe af borgere med misbrugsproblemer, som i høj grad har brug for de sociale indsatser, kommunerne leverer, vurderer man i KL.

Læs udspillet via www.kortlink.dk/tm45

SOCIALPSYKIATRI

Markant flere har komplekse behov

Flere borgere søger hjælp i socialpsykiatrien i dag end tidligere, og de har andre og mere komplekse problemer, viser ny undersøgelse

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

I disse år oplever mange kommuner en markant stigning i antallet af borgere, som pga. komplekse problemer som fx psykiske lidelser og misbrug har behov for støtte – lige fra et længevarende ophold på et botilbud til støtte i eget hjem. Det viser en undersøgelse, som VIVE – Det Nationale Forsknings- og

Analysecenter for Velfærd har lavet for KL ud fra kvalitative interviews med 37 ledere og medarbejdere fra socialpsykiatrien i fire kommuner.

Ifølge undersøgelsen oplever ledere og medarbejdere i socialpsykiatrien bl.a. en stigning i antallet af sårbare og skrøbelige unge. Det er især unge mænd, som samtidig med en psykisk lidelse også har misbrugsproblemer, og yngre kvinder med spiseforstyrrelser eller emotionelt ustabil personlighedsforstyrrelse. Derudover oplever de interviewede også en tilgang af borgere, som udover deres psykiske lidelser har fysiske plejehov. Det sker i takt med, at der bliver flere ældre beboere på de socialpsykiatriske botilbud.

– Vi ser i kommunerne flere og flere børn, unge og voksne, der har brug for hjælp til at håndtere psykiske vanskeligheder. Der er et stort behov her og nu for at løfte og styrke den samlede indsats til mennesker med psykiske vanskeligheder, udtaler formand for KL's socialudvalg Joy Mogensen i KL's nyhedsbrev Momentum.

Ifølge beregninger fra KL er der især sket en stigning i antallet af borgere med psykiske lidelser, der modtager socialpædagogisk støtte. Fra 2014 til 2017 er tallet steget med 24 pct., så godt 18.600 borgere i 2017 modtog socialpædagogisk støtte. I samme periode er der sket et fald på 12 pct. i antallet af borgere, der bor på længe-

revarende botilbud, skriver Momentum.

Seniorforsker hos VIVE Lars Benjaminsen forklarer i Momentum udviklingen med, at det kan være en fordel både for kommunens økonomi og borgerens mulighed for at mestre hverdagen, hvis man kan hjælpe dem gennem socialpædagogisk støtte.

– Der er en del kommuner, der har erfaret, at de ved at give en håndholdt støtte gennem en mere avanceret brug af socialpædagogik, kan hjælpe borgerne til at klare hverdagen, og i den del tilfælde gøre det muligt at bo i egen bolig i stedet for på et botilbud, siger Lars Benjaminsen. ■

Læs hele VIVE-undersøgelsen via www.kortlink.dk/tu8h

PSYKIATRI

Nyt værktøj opsporer kronisk sygdom

Et såkaldt opsporingshjul gør det lettere at opdage tidlige tegn på kronisk sygdom hos mennesker med psykiske lidelser

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Mennesker med psykiske lidelser dør i gennemsnit 20 år før andre. Det er baggrunden for, at et pilotprojekt under Fremfærd Særlige Behov har udviklet og testet et nyt værktøj, der skal gøre det nemmere at opdage tegn på kroniske sygdomme som fx KOL, diabetes

eller kræft. Det skriver nyhedsbrevet fra Viden på Tværs.

Værktøjet er et såkaldt opsporingshjul, som personalet på fx bosteder kan bruge som huske- og dialogredskab til, hvilke symptomer på forskellige fysiske sygdomme, de skal holde øje med hos borgere med psykiske lidelser. Det kan være symptomer som nedsat appetit, synkebesvær eller smerter.

Værktøjet er afprøvet på tre forskellige bosteder, herunder bostøttestrengene i Randers Kommune, hvor daglig leder Lotte Svane Aastradsen er godt tilfreds.

– Det har givet et skærpet fokus på det somatiske, og det har skubbet på i forhold til at

få en systematik ind i vores arbejde med at opdage fysiske sygdomme, siger hun til Viden på Tværs.

I pilotprojektet har medarbejdere, ledere og borgere arbejdet med hjulet i praksis, og det har i flere tilfælde været et godt redskab til at få talt om svære ting som fx alvorlige sygdomme med borgerne. Et eksempel er en borger, som viste stor interesse for hjulet – og som under samtalen fortalte, at han var bange for, at han havde diabetes. Det førte til en snak om symptomer, hvor borgeren selv åbnede op for at tale om sin fysiske tilstand og livsstil. Et andet eksempel er en borger, der viste tegn på at gå dårligt eller havde

smerter i benene – hvilket førte til, at medarbejderne blev sporet ind på, at det evt. var de første tegn på en infektion.

Ifølge udviklingskonsulent og underviser Glennie Grønne, som har stået i spidsen for at undervise medarbejderne på de tre bosteder, er målet med forløbet og værktøjet, at arbejdet med at opspore borgerens kroniske sygdomme bliver systematiseret og nemmere at arbejde med. Hjulet skal på baggrund af en evaluering nu videreudvikles, så det kan implementeres på socialpsykiatriske botilbud. ■

Du kan læse mere om værktøjet via www.kortlink.dk/tuex

ARRANGEMENTER I KREDSENE

MIDTSJÆLLAND

Sommertur til Lolland-Falster for seniorer**14. juni kl. 07.30 – 18.30**

Forskellige opsamlingssteder med bussen. Turen går bl.a. til museet for de polske roepiger, hvor en af de frivillige vil fortælle om historien. Herefter er der frokost på Cocotten i Holeby. Derfra kører vi til Dodekalitten. Vi slutter af med kaffe og kage på Lysemose. Pris alt inkl. er 375 kr. for medlemmer og 400 kr. for ikke-medlemmer. Tilmelding senest 28. maj på mail midtsjaelland@sl.dk eller tlf. 7248 6550.

NORDJYLLAND

Besøg på Knivholt Hovedgård og KNIFHOLT**13. juni kl. 10.00 – 14.00**

Knivholt Hovedgård, Hjørningvej 180, 9900 Frederikshavn. Kom, se og hør om den socialøkonomiske virksomhed Knivholt, om tanker og ideer bag! Se mere og på nordjylland.sl.dk. Tilmelding senest 30. maj på nordjylland@sl.dk eller via hjemmesiden

Sommerudflugt til Læsø**1. september kl. 7.15 – 20.10**

Mødested: Læsøfærgen, Ø-pladsen 1, Frederikshavn. Glæd dig til en

tur med oplevelser for både børn og voksne, ny sejlturen og meget mere. Se mere på nordjylland.sl.dk. Tilmelding senest den 10. august til nordjylland@sl.dk med oplysning om antal deltagere, navn og cpr.nr.

STORKØBENHAVN

Sejltur med M/S Sagafjord for seniorer/efterlønnere**20. juni kl. 13.00 – 16.00**

Skibet ligger ca. 2,6 km fra Roskilde Station. Skibet sejler kl. 13.30 og er tilbage ca. kl. 16.00. Turen går midt gennem nationalparken Skjoldungernes Land, den eneste på Sjælland. Om bord spiser vi en dejlig frokost m. én genstand. Pris: 200 kr. for medlemmer og 360 kr. for ikke-medlemmer. Yderligere oplysninger på tlf. 2489 1061. Man er først tilmeldt, når man har indbetalt på konto 5332 00 00 24 44 91 senest den 15. juni.

STORSTRØM

Kør selv-tur til Fejø og Dodekalitten for seniorer**7. juni kl. 11.30 – 16.30.**

Vi mødes ved Kragenæs Færgehavn, 4943 Torrig. Afgang med færge til Fejø kl. 11.50. På Fejø tager vi Telebussen til Dybvig Havn. Medbring din egen madpakke eller køb mad på Cafe Dybvig. Retur kl. 15.10. Når

vi ankommer Kragenæs, er der mulighed for at gå op ad Glentehøjstien til Dodekalitten (syngende stenstøtter) eller køre til Handicap p-plads på Glentehøjvej. Gratis for medlemmer, vi betaler færgebilletten. Tilmelding senest den 28. maj til Anita, sms 2476 0306, eller Tove, sms 2364 8164.

Årsmøde for seniorer**19. juni kl. 11.00 – 13.00**

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2A, 4840 Nr. Alslev. Dagsorden: Valg af dirigent. Seniorudvalgets beretning, samt gennemgang af aktiviteter for 2018. Indkomne forslag (skal være os i hænde senest 10 dage før mødet). Eventuelt. Der vil blive serveret et let måltid, og af hensyn til dette, bedes du tilmelde dig senest 12. juni til Else Karlsson: else@netkarlsson.dk eller sms 2164 9540. Forslag til dagsordenen bedes også sendes til ovenstående mail eller sms.

Foredrag med Dorthe Birkmose**19. juni kl. 17.00 – 21.00**

Hollænderhaven, Fuglebakken 3, Vordingborg. Tolkninger af andres adfærd v. psykolog Dorthe Birkmose, speciale i manglende erkendelse hos mennesker med hjerneskade, forfatter til bogen 'Når gode mennesker handler ondt' – er meget optaget af de psykologiske årsager til, at

professionelle kan gøre andre ondt. Dorthe holder mange foredrag og temadage om faglighed og etik. PLS-medlemmer er også velkomne. Der vil blive serveret aftensmad i pausen. Læs mere og tilmeld dig senest den 12. juni på storstroem.sl.dk

Cafémøder for familieplejere i Lolland Kommune

FOA's lokaler, Rødbyvej 71, Nakskov. Første tirsdag i hver måned, undtagen januar, juli og august kl. 9.30 – 13.00. Kom og mød andre familieplejere og vær med til at debattere og få faglige input. Tilmelding ikke nødvendig. Kredsen giver kaffe – medbring evt. brød selv. Yderligere oplysninger: Leif Utermöhl, tlf. 2013 1566.

ØSTJYLLAND

Medlemsmøde for ledere og mellemledere**25. september kl. 8.30 – 14.00**

Gl. Skovridergaard, Marielundsvej 36, Silkeborg. Oplæg af filosof og adm. direktør i Habitus Martin Godske, der giver et indblik i ledelse af frustration. Desuden vil der være mulighed for diskussion af emnet ved bordene. Tilmelding til mødet senest den 11. september på oestjylland.sl.dk eller på mail oestjylland@sl.dk – der er plads til 70 deltagere, tilmelding efter først til mølle-princippet.

LÆSERBREV

Nødberedskabet svarer – desværre – til hverdagen

Af Helle Petersen, Jeanne Holm Arnoldsen og Lene Andersen, Herning Vi er socialpædagoger og tillidsrepræsentanter for vores kolleger. Sammen med vores kolleger er det vores arbejde at give sårbare mennesker den fornødne faglige støtte og brobygning til en plads i samfundet. Vi udfører et nødvendigt og anstændigt arbejde i det danske samfund.

Derfor vil vi også have en anstændig løn og anstændige vilkår.

De igangværende forhandlinger vedrørende vores overenskomst har afsløret, hvor sammenligneligt vores daglige arbejdsnorm er med et såkaldt nødberedskab. Seks ud af de otte strejkeudpegede arbejdspladser/ afdelinger i Herning Kommune har, med forskellige begrundelser, haft behov for en ekstra forhandling mellem Socialpædagogerne og Herning Kommune omkring nødberedskabet.

Vi kan simpelthen ikke lave et forsvarligt nødberedskab indenfor de givne rammer. Nu har vi dokumenteret, at vi til dagligt arbejder

uhyggeagtigt tæt på, hvad der er aftalt for et nødberedskab.

Det er bekymrende. Vi mener ikke, det er anstændigt og værdigt for mennesker, der har et særligt behov for pædagogisk støtte. Vi arbejder med de mest udsatte borgere i landet, og så byder vi dem så lidt støtte.

Det er ikke bare hovedrystende, det kan også risikere at være en kæmperegning, vi skubber foran os. For, hvis der ikke sættes ind rettidigt med støtte tilpasset den enkelte, så risikerer vi altså som samfund at sende store befolk-

ningsgrupper ud over kanten. Dét er dyrt for os alle sammen, og det er ikke et lokalt problem.

Det specialiserede pædagogiske område kan ikke tåle besparelser. Vi mener derimod, at de dokumenterede oplysninger giver grund til at drøfte, om der, med de ressourcer, det er besluttet at afsætte til området, overhovedet er mulighed for udvikling, eller om der udelukkende er tale om 'opbevaring' af borgerne, hvor kun de basale behov kan dækkes. Vi ved godt, hvad Socialpædagogerne ønsker! ■

TRIO

Kollegerne er mine pejlemærker

De er en krumtap på arbejdspladsen, TRIO'en bestående af leder, TR og AMR. Her kan du møde et TRIO-medlem og læse, hvad der driver hende i det daglige

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Hvorfor blev du tillidsrepræsentant?

– Egentlig blev jeg opfordret til at springe til, da der manglede en TR-suppleant, men så stoppede TR'en efter et halvt år, og så blev jeg kastet sådan lidt sidelæns ud i det. Jeg har nok fået fællesskabsfølelsen ind med modermælken, og jeg har altid været den, der turde rejse mig og sige noget i forsamlinger. Lige i starten som TR var det svært, men da først jeg havde fået basiskurset, begyndte jeg at trives med det. En kollega sagde til mig, at 'nu får ledelsen da kam til sit hår, for du tør jo' – men jeg blev ikke TR, fordi ledelsen sku' ha'. Jeg ser det mere som det at være der for mine kolleger og være deres stemme – være solidarisk med dem. For mig er det netop den, solidariteten, der er det helt centrale. Det kan godt være, det lyder gammeldags, men jeg ville så gerne, at det kunne komme på mode igen – ligesom så meget andet retro...

Hvordan synes du, at du som tillidsrepræsentant kan gøre en forskel?

– Jamen, det er den der solidaritet, og i praksis betyder det at tage ansvar for god kommunikation mellem kollegerne, ledelsen og forbundet. Det kan da godt opleves som noget af et krydspres, men jeg tror på, at vi grundlæggende knokler for at komme samme vej. Jeg tror mere på kommunikation og samarbejde i det daglige end et 'dem og os'. Vores ledelse er jo også underlagt nogle stramme rammer og bliver presset. Jo, vi kan have forskellige interes-

ser og syn på arbejdsvilkår – men vi har en fælles interesse i at arbejde for borgerens bedste.

– Og så tror jeg, at min kreative baggrund – med teater og en grafikeruddannelse – betyder, at jeg kan komme med nogle andre tilgange til tingene. Det bruger jeg i hvert fald selv meget i det daglige.

Hvad er det vigtigste, du har oplevet, og som måske har ændret dig som tillidsrepræsentant?

– Jeg synes ikke, at jeg sådan er blevet flyttet fra mit udgangspunkt, men i november havde vi en nedskæringsrunde, og den var hård – først og fremmest for dem der blev afskediget, men også for resten af arbejdspladsen. Der oplevede jeg, at vores ledelse optrådte med medmenneskelighed, og selvom det var en hård periode, har det i sidste ende været med til at styrke os samlet i troen på, at ja, vi vil den samme vej. Men det er klart, at de sidste års evige omstruktureringer slider på os, og der ser jeg det som min opgave at bidrage til, at vi som kolleger holder fast i vores faglighed og bevarer roen. De briller har jeg hele tiden på: Hvad har kollegerne brug for? Hvordan ville jeg selv gerne mødes? Kollegerne er mine pejlemærker.

Har du et motto?

– At vi skal tænke med hjertet! Det kan være hårdt, det slider – men det giver også styrke!

Er der en bog, du synes, alle skal læse?

– Jeg har to: Steinbecks 'Øst for paradiset', som handler om de her dybt absurde opvækstvilkår, de to brødre i bogen har. Den gjorde et dybt indtryk på mig som ung, og den vender jeg tilbage til og læser igen. Som fagbog vil jeg pege på Karin Dyhrs 'Glaspigen'. Det er en kanon god bog, der fortæller om overgreb og om, hvad der fik betydning for hendes recovery-proces. ■

Mød flere TRIO-medlemmer på Socialpædagogen online på socialpædagogen.sl.dk/trio

BLÅ BOG

Lotte Hilden, 56 år

Stilling og arbejdsplads: Faglærer og relationsmedarbejder på Platangårdens Ungdomscenter, et tilbud i Vordingborg under Region Sjælland.

Har været TR siden januar 2017. Tidligere AMR gennem tre år.